

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti: zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

RIMSKI RAZGOVORI KONČANI

Včeraj sta bila Chamberlain in Halifax pri papežu — Danes odpo-
tujeta iz Rima — Dosedanja poročila o poteku razgovorov

Rim, 13. jan. o. Rimski razgovori angleških in italijanskih državnikov so bili stvarno zelo značilni. Tako so novinarjem izjavili v angleškem poslanstvu pri Kvirinalu, pri čemer so še poudarili, da o vsebini razgovorov trenutno ni mogoče reči še ničesar določnega. Sicer sodo, da se bosta Chamberlain in Halifax sestala z Mussolinijem in Ciano šele jutri dopoldne, ko bo malo pred poldnevom odhodom objavljen komuniké o tem obisku, vendar menijo, da bo ta razgovor le še formalnega značaja.

Nobenega dvoma ni, da je bilo špansko vprašanje glavni predmet razgovorov angleških in italijanskih državnikov, na kar kažejo tudi nekateri zunanji, a pomembni znaki, kakor prihod bivše španske kraljice Viktorije v Italijo, sicer Chamberlainov razgovor z nacionalističnim španskim poslanikom pri Kvirinalu, Contom, in deloma tudi razsulo republikanskih sil v Španiji, sprito katerega je Francu uspelo v zadnjih dveh dneh prebrati preko katalonskih gor v smeri proti Tarragoni.

Davi je angleški zunanji minister sprejel najprej ameriškega poslanika v Rimu dr. Williama Philippsa, nato pa se francoskega poslanika Francois Ponceta, s katerim se je bil sestel že tudi včeraj. Oba razgovora sta bila v angleškem poslanstvu Deloma jima je prisostvoval tudi poslanik Perth.

V Vatikanu

Dopoldne kmalu po 11. sta se Chamberlain in Halifax v spremstvu načelnika urada za južno Evropo pri angleškem zunanjem ministrstvu sira Ingrama odpeljala v Vatikan. Na dvorišču San Damasco so jih sprejeli zastopniki vatikanskega državnega tajništva in jim je oddelek papežev garde izkazal vojaške časti. V spremstvu so nato odšli v papežev palačo v Klementinski dvorani je britanska državna navdušeno pozdravila skupina gojencev britanskega in škotskega zavoda v Vatikanu. V drugem nadstropju, ki je rezervirano za papeža, je angleška državna sprejel papežev komornik, ki je po rodu Anglež. Visoka gosta je odvedel v dvorano sv. Janeza, kjer sta se zadržala nekaj trenutkov, nakar so ju odvedli v papežev privatno knjižnico. Tam ju je sv. oče pogovarjal cerkve Pij XI. sprejel v avdienci, ki je trajala 15 minut. Glede na običajni ceremonijal je zanimivo, da je bila Chamberlainu in Halifaxu to pot sprejeda obveznost, da bi prišla k sprejemu v predpisnem fraku in sicer zaradi tega, ker jima je primanjkovalo časa. Papež je nato sprejel v avdienci tudi s. ra Ingrama ter oba privatna tajnika angleških državnikov.

Chamberlain in Halifax sta po avdienci obiskala vatikanskega državnega tajnika kardinala Pacellija, s katerim sta imela prav tako kratek videnost razgovor. Potem sta odšla v zgradbo angleškega poslanstva pri Vatikanu, kjer se je opoldne zglasil državni tajnik kardinal Pacelli in vrnil angleškima državnikoma obisk. Ob 13. je bilo v poslanstvu kosilo, ki so se ga udeležili poleg Chamberlaina in Halifaxa tudi Pacelli, kardinal Pizzardo in še nekateri drugi višji angleški ter vatikanski dostojanstveniki.

Chamberlain o avdienci

Po odhodu iz Vatikana je Chamberlain novinarjem dal kratko izjavo, v kateri je poudaril, da ga je nad vse ljubezni sprejem pri pogovarju katoliške cerkve prijetno presenetil. O tem razgovoru je vati-
kanske glasilo »Osservatore Romano« že v popoldanskih urah objavilo poročilo, v katerem naglašajo, da je papež sprejel angleškega državnika nad vse priščno. Zahvalil se jima je za obisk, se zanimal za zdravstveno stanje in razpoložljivost angleških suverenov ter želel njima dolgo življenje, Veliki Britaniji pa blagostanje. Razgovori so se nanašali na odnose med Veliko Britanijo in Vatikanom. Papež, Chamberlain in Halifax so ugovorili, da se razvijajo ti odnosi v najugodnejši atmosferi.

Popoldanski sprejemi in obiski

Iz Vatikana sta se Chamberlain in Halifax odpeljala nazaj v Villo Madama. Sredi popoldneva se je angleški zunanji minister pojavil v angleškem poslanstvu, kjer je sprejel egiptskega poslanika Mustafa Sadek beja in iraškega poslanika Musahima Fašahija. V poslanstvu se je pripeljal pozneje tudi Chamberlain in skupno sta se angleška državnikata nato odpeljala v okraj Valle Giulia ter tam obiskala angleško akademijo lepih umetnosti. Nato sta si ogledala italijansko avtarično razstavo. Okrog Circa Massima jima je množica priredila velike ovacije. Razstavo jima je razkazal generalni tajnik fašistične stranke minister Starace. Po Via dei Cenci sta se državnikata nato malo pred 18. uro odpeljala na Kapitol v palačo Conservatori, kjer jim je rimski guverner knez Collona priredil sprejem. Sprejemu je prisostvovalo preko sto dostojanstvenikov, med njimi tudi Ciano in lord Perth. V okviru sprejema je bil tudi koncert. Ob 19.20 sta se angleška državnikata s Kapitolu vrnila v Villo Madama.

Strogo zaupni razgovori

Razgovori med državniki so potekali v zelo zaupnem ozračju. Prisostvoval jim ni niti običajni tolmač, ker Mussolini in Ciano v zadostni meri obvladata angleščino. Glede rezultatov razgovorov opozarjajo italijanski krogi na to, da od vsega počet-

ka ni bil v načrtu nikak nov sporazum in da je bila naloga, ki so si jo zastavili sodelujoči državniki že pred poldnevom mesecem, popolnoma izpolnjena. Sestali so se, da si podrobno obrazložijo naziranje obeh vlad glede aktualnih mednarodnih političnih problemov, predvsem glede sredozemskih. Rimski krogi ugotavljajo, da stališči Italije in Anglije sicer nista identični, da pa so razgovori vendar pripomogli do tega, da se je atmosfera na Sredozemskem morju popolnoma razbistrila.

Chamberlain tretjič z Mussolinijem

Rim, 13. jan. br. Šele iz nocojšnjih rimskih listov je javnost izvedela, da je bil danes popoldne ob 16. nov, tretji sestanek med Chamberlainom in Mussolinijem. Sestala sta se v Beneški palači.

Jutri dopoldne bo objavljen uradni komuniké o obisku. Morda se bodo italijanski in angleški državniki tedaj poslednjič sestali. Vsekakor bosta v opoldanskih urah Chamberlain in Halifax zapustila Rim. Angleški zunanji minister bo šel v Zenevo, kjer se bo že v nedeljo sestel z Bonnetom. Chamberlain pa se vrne v London in se v Parizu bržkone ne bo ustavil.

Halifax bo v nedeljo informiral Bonnet

Pariz, 13. januarja b. Jutri popoldne od potuje v Zenevo, kjer se začne prihodni teden zasedanje sveta DN zunanji minister George Bonnet, ki bo imel še pred sestankom sveta DN važne razgovore z lordom Halifaxom. Angleški zunanji minister, ki se bo tudi udeležil ženevskega posveta, nja prispe v Zenevo direktno iz Rima. Stanku Bonnetu in Halifaxu pripisujejo v tukajšnjih diplomatskih krogih zelo velik pomen, ker bo posvečen predvsem neposrednemu informiranju francoskega zunanjega ministra o pravkar zaključenih rimskih razgovorih med angleškimi in italijanskimi državniki. Iz zadnjega, ki ga bosta

Sedem točk razgovorov

Angleške informacije o vsebini in poteku razgovorov v Rimu — Poglobitev sodelovanja med Italijo in Nemčijo Obveščevanje francoske vlade

London, 13. jan. b. Po informacijah iz angleških diplomatskih krogov so se rimski razgovori italijanskih in angleških državnikov ob priliki Chamberlainovega in Halifaxovega obiska nanašali na naslednja glavna vprašanja:

1. na vsa vprašanja, ki se neposredno tičejo odnosov med Italijo in Anglijo in ki izvirajo iz izvajanja pred kratkim uveljavljenega velikonočnega sporazuma z dne 16. aprila 1938. Tu je šlo predvsem za načelne sporazume brez pisanih osnov glede vseh tehničnih vprašanj (razmejitev v vzhodni Afriki, izmenjave vojaških poročil in položaja v vzhodnem Sredozemlju), katerih podrobna obdelava spada v delo strokovnjakov in specialistov;

2. na špansko vprašanje v zvezi z novim položajem na španskih bojiščih po nacionalistični ofenzivi in republikanski protiofenzivi, pri čemer je bilo v ospredju razgovorov predvsem vprašanje umika tujih prostovoljcev in priznanje pravic vojskujoče se stranke generalu Francu. Rezultat teh razgovorov je kakor se zdi ta, da sta se obe stranki zadovoljili samo z izmenjavo misli o svojih stališčih. Ni izključeno, da je bilo na tapetu tudi vprašanje morebitne restavracije monarhije v Španiji;

3. na sredozemsko vprašanje, o katerem pa kakoli poseben sporazum, ki je zato niso prišli v poštev, ker presega ta problem angleško-italijanske odnose in se nanašajo ž njim zvezana podrobna vprašanja najmanj še na Francijo. Ker je bilo že v naprej domnjeno, da Chamberlain ne bo posredoval med Italijo in Francijo, se je Mussolini omejil na prikaz glavnih italijanskih zahtev;

4. na vprašanje splošnega evropskega pomirjenja v znamenju razčiščenja odnosov med osjo Rim-Berlin in osjo London-Pariz. Izmenjava misli o tem je bila načelnega značaja, ker vprašanje konkretno ni dozorelo, dokler obstaja med posameznimi veleislami na obeh oseh kopa nerešenih problemov, ki zahtevajo

nato na zasedanju sveta DN zavzeli Francija in Anglija v španskem vprašanju, bo mogoče že z vsa jasnostjo presoditi rezultate rimskih razgovorov.

Informiranje Nemčije

Zunanji minister Ciano je imel danes dopoldne daljši razgovor z nemškim poslanikom Mackensenom, kateremu je v smislu italijansko-nemškega sodelovanja podrobno poročal o poteku in vsebini angleško-italijanskih razgovorov.

Seja angleške vlade

London, 13. jan. AA. (Reuter). Prva seja vlade letos bo prihodnje sredo. Na tej seji bo Chamberlain podal svojim tovarišem poročilo o razgovorih, ki jih je imel v Rimu.

V znamenju novega časa

Rim, 13. jan. b. Agencija Stefani ugotavlja, v poročilu svojega diplomatskega urednika med drugim: Predstavnik obeh imperijev so se osebno sestali na osnovi načel novega mednarodnega ravnotežja. Realizem angleškega državnika je pripomogel do velikonočnega sporazuma v pretekli pomlad in do monakovskega miru jeseni l. z. vršena je bila velika revizija položajev v splošnem evropskem interesu. Versailles in Zeneva sta imobilizirala zgodovino Italiji nemogočila njeno naravno kolonialno ekspanzijo. Nemčijo pa odprila v krog malih držav. Sprito tega je nastala borba, ki se je izoblikovala v spopadu tako zvanega demokratskega in fašističnega sistema. Chamberlain je s svojo intencijo začutil nov čas ter eliminiral z odločno kretjo iz sodelovanja o evropskih vprašanjih vse ekstremne in vojaške struje. V smislu te njegove nove evropske politike so potekali tudi rimski razgovori, pri katerih so se jasno pokazale in tudi ocenile pozicije vseh na Sredozemskem morju nasprotujočih si sil.

poprejšnje temeljito razčiščenje; 5. vprašanje srednje Evrope in novega razvoja v podunavskem bazenu ni moglo biti predmet kakih diplomatskih zaključkov, ker so se angleški državniki v medsebojni želji po čim izčrnejši informaciji zadovoljili z italijanskimi pojasnili glede nekaterih doslej manj jasnih točk;

6. na gospodarska vprašanja in toliko, v kolikor obstoja na obeh straneh želja po poglobitvi in izboljšanju medsebojne trgovinske izmenjave v duhu trgovinske pogodbe iz leta 1936, ki se zlasti po mnenju angleških gospodarskih krogov doslej ni obnesla;

7. na vprašanje židovske emigracije kot eno izmed splošnih evropskih vprašanj, glede katerega sta se obe stranki zadovoljili s splošno izmenjavo misli, ne da bi izrazili željo po kakem formalnem sporazumu.

Razgovori med angleškimi in italijanskimi državniki so dali priliko za potrebno in koristno izmenjavo misli, ki se je izvršila v zelo prijateljski obliki v duhu velikonočnega sporazuma, ki pa kakor je bilo že v naprej napovedano — ni bila zaključena s kakšno novo pogodbo. Obe stranki sta se zadovoljili s tem, da sta se obvestili o svojih stališčih v vseh prejetih vprašanjih, tako da je z rimskimi razgovori zarisan osnova za sleherni nadaljnje razčiščenje odnosov ne le med Italijo in Anglijo, temveč med evropskimi veleislami sploh.

Po vestih iz Rima so se v tej zvezi danes tam v poučenih krogih razširile vesti o možnosti skorajšnje poglobitve italijansko-nemškega sodelovanja na vseh tistih področjih, ki so ostala doslej še trven okvira polne politične zaporeditve obeh vlesil. V rimskih krogih je obudil pozornost tudi razgovor angleškega zunanjega ministra lorda Halifaxa s francoskim poslanikom Poncetom, ki ga je lord Halifax podrobno informiral o angleško-italijanski izmenjavi misli.

„Položaj je nespremenjen“

Francoski listi o rimskih razgovorih — „Solidarnost med Londonom in Parizom je slej ko prej popolna“

Pariz, 13. jan. AA. (Havas). »Temperamentna rimske razgovore ter v svojem uvodnem članku med drugim pravi: Treba se je varovati preveč formalistične ocene obiska angleških ministrov v Rimu, do, kler ne bo znano uradno poročilo, ki bo verjetno objavljeno že danes. Toda vse dosedanje indicije dopuščajo misel, da je ostal pri svojem stališču in da so v bistvu stvari ostale tam, kjer so bile pred prihodom Chamberlaina in Halifaxa v večno mesto. Temu se človek niti ne bi mogel čuditi, če pomislimo na okoliščine, pod katerimi je do tega obiska prišlo. Italija je postavila vprašanje francosko-italijanskega onosa, zaradi katerih Anglija z ozirom na njeno tesno zvezo in njeno stalno sodelovanje s Francijo na vseh

poljih ne more ostati ravnodušna. Ne bo prišlo do posebnega sporazuma, ki bi na kakršenkoli način mogel karkoli kaj spremeniti na popolni solidarnosti med Francijo in Veliko Britanijo ali podpreti os Rim-Berlin.

»Journal des Debats« piše med drugim: Zdi se, da je potovanje angleških ministrov v Rim dovedlo do ugotovitve z obeh strani, da obstoje stališča, ki se zdaj ne morejo spremeniti. Sicer pa se v sedanjem položaju tudi ni moglo pričakovati kaj več. V vsakem primeru se je treba vese, tti nad stališčem, ki sta ga zavzela Chamberlain in Halifax. Ne samo, da sta dva nista sprožila nikakega vprašanja, pač pa sta dala tudi na znanje, da poleg osi Rim-

Berlin obstoji zelo soliden francosko-an-
gleški sporazum.

»Paris Soir« piše: Chamberlain je včeraj pokazal skrajno zvestobo do pariških razgovorov. Dozdaj je bilo toliko prilik povedati, koliko se je okrepila francosko-angleška solidarnost, da se človek spravi, če ta solidarnost sploh more postati večja. Vsak pa zelo dobro čuti, da včerajšnje »ojačenje« spada med najpomembnejše ugotovitve, do katerih je dozdaj sploh prišlo.

Nemško poročilo o pariški presoji

Berlin, 13. jan. AA. (Reuter). Pariz poročajo: V onih francoskih krogih, ki se zavzemajo za sporazum z Nemčijo in Italijo, pričakujejo, da bo zaključek rimskih razgovorov angleških in italijanskih državnikov ugodno vplival tudi na francosko-italijanske odnose. Chamberlain je imel v Rimu priliko oceniti italijanske zahteve in francosko pripravljenost za sporazum in bo

brez dvoma stavljal sedaj primerne predloge za pogajanja. Kakor poročajo večerni pariški listi, si je Chamberlain v Rimu prizadeval doseči nekako tiskovno premirje med Rimom in Parizom, da bi se tako omilila sedanja napetost in olajšala bodoča pogajanja.

Londonski tisk

London, 13. jan. o. Angleški tisk poudarja o rimskih razgovorih, da niso naložili niti Angliji niti Italiji nobenih novih obveznosti. Pač pa upravičuje njihov potek optimistično presojo bližnjih mednarodnih političnih dogodkov. Glede na Francijo je Chamberlain v Rimu postopal povsem konkretno, v skladu z angleško-francoskim mednarodnim sodelovanjem ter z dogovorom med Londonom in Parizom pred angleškim odhodom v Rim. Odnos Italije do Francije je ostal stvarno nespremenjen. O rezultatih konference se vobče lahko reče, da so razčištili ozračje.

Francova vojska zavzela Tortoso in Falset

Glavni cilj Francove ofenzive je Tarragona, ki je zvezana z zasedenim zaledjem po železnici

Lerida, 13. jan. AA. (Reuter). Davi so nacionalisti po srditem boju v jugozapadnem delu pokrajine Tarragone zavzeli Tortoso. Maroške čete pod poveljstvom generala Jague so prekorale ozemlje med reko Ebro in morjem, pri čemer je znatno sodelovala konjenica. Okoli poldneva so se maroške divizije približale na 10 milj severno Tortosi, ki so jo pozneje zavzele. Nacionalisti obvladujejo tri glavne ceste, ki se stikajo v Tarragoni. Nacionalisti naglo prodirajo v vseh odsekih. Na severu so zavzeli Penamandel in Monfalcon. Nacionalistični oddelki, ki vrše vojaške operacije iz Mont Blancha, so zavzeli Lillo in Cogulou.

Burgos, 13. jan. AA. Radio National poroča, da so nacionalistične čete zavzele Falset.

Salamanca, 13. jan. AA. Uradno poročilo nacionalističnega poveljstva z dne 12. t. m. pravi: Nacionalistične čete so nadaljevale svoje zmagovito prodiranje na katalonskem bojišču. V severnem odseku so zavzele po srditih bojih Agramte z okoliškimi vrhovi. Vzhodno odtoč so zavzele Prelicano. V odseku pri Mont-Blanchu so zasedle kraje Barbaro, Laguardio in Frenafeto. Cesta do Vallisa je v njihovi posesti. V odseku pri Falsetu so nacionalisti zavzeli razen Falseta samega še Bellmunt, Masroin, Darnes, Marci in Tivis ter zaleteli 1400 republikancev. Med obilnim zaplenjenim vojnim materialom sta tudi tank ruskega porekla in baterija havbic. V letalskih bojih so nacionalisti sestrelili pet sovražnih letal.

Kako je padla Tortosa

Bilbao, 13. jan. AA. (DNB). O padcu Tortose so se zvedele naslednje podrobnosti:

Maroški oddelki, ki jim poveljuje general Yague, so prodrli od severa in začeli s pospešenimi napadi na republikansko vojsko. V razmeroma kratkem času se jim je je posrečilo zavzeti 200 km, ozemlja. Istočasno so Francove čete napadle tudi z drugih strani in ko so prišle tik pred Tortoso, so jo srdito naskočile. Republikanske čete so se poskušale upirati in je prišlo do pouličnih bojih v predmestjih Tortose. Ves odpor je bil brezuspešen.

Utrditev sodelovanja med Nemčijo in Poljsko

švicarski list o uspehih Beckovih razgovorov v Monakovu in o pomenu Ribbentropovega obiska v Varšavi

Curich, 13. jan. b. O napovedanem obisku nemškega zunanjega ministra v Varšavi in o nemško-poljskih odnosih dozna, va berlinski poročevalec švicarskega lista »Neue Zürcher Zeitung« naslednje informacije:

Ribbentrop bo obiskal Varšavo proti koncu januarja. Dočim so bili vsi prejšnji nemški obiski v Varšavi zvezi z lovi, predavanji in drugimi podobnimi okoliščinami, to pot bo obisk nemškega zunanjega ministra povsem uradnega značaja. Ribbentrop bo s svojim posetom vrnil uradni poset poljskega zunanjega ministra Becka v Berlinu leta 1935, ko se je tudi kancelar Hitler udeležil banketa v poljskem poslanstvu. Nobenega dvoma ni več, da je nemško-poljska politika med,

sebojnega posrednega podpiranja z novim letom zadobila nov polet. Ob Ribbentropovem obisku bo prišlo v Varšavi do nove manifestacije medsebojne povezanosti in nj izključeno, da bo tedaj uporabljena prilika tudi za podaljšanje leta 1934 sklepe, njene pogodbe o nenapadanju, dasi je poteklo leto komaj polovico njenega roka. Pogodba bo verjetno podaljšana še preko leta 1944. Očitno je polkovnik Beck v Berchtesgaden dobil vtis, da za sedaj nikakor ni računati s spremembami glede Ukrajine, kar je nedvomno občutil kot olajšanje svojega položaja. Sprito tega v Berlinu izključujejo možnost, da bi ostal obisk Litvinova v Varšavi še vedno v načrtih poljske zunanje politike.

Csaky novinarjem, je napovedal skorajšnji pristop Madžarske k protikomunistični pogodbi, sklenjeni najprej med Nemčijo in Japonsko (25. novembra 1936) in nato razširjeni še na Italijo (6. novembra 1937).

Važna seja v Parizu

Pariz, 13. jan. h. Za jutri je sklicana tajna seja narodno obrambnih komisij senata. Na sejo so pozvani tudi člani zunanje političnega odbora, tako da bo sodelovala na njej skoro polovica senatorjev. Na seji bodo podrobno razpravljali o sedanjem stanju francoske oborožitve in o nadaljnjih potrebnih ukrepih za izpolnitev državne obrambe. V parlamentarnih krogih pripisujejo seji izreden pomen.

Madžarska v protikomunistični zvezi

Budimpešta, 13. jan. AA. (MTI). Izdano je bilo tole poročilo: Poslaniki Italije, Nemčije in Japonske v Budimpešti so obiskali danes dopoldne madžarskega zunanjega ministra Italijanski poslanik je kot najstarejši povabil v imenu Italije, Nemčije in Japonske madžarsko vlado, da pristopi k paktu proti kominterni. Zunanji minister Csaky se je zahvalil ter izjavil, da je madžarska vlada pripravljena pristopiti k temu paktu. Podrobnosti v zvezi s tem pristopom bodo opravljene v Budimpešti prihodnji teden.

Bud. danes dal madžarski zunanji minister grof

Spor med Nemčijo in Zedinjenimi državami

Vsebinska izmenjanja not o zaščiti ameriških državljanov v Nemčiji — Napetost se je omilila

Berlin, 13. jan. AA. (DNB). Vlada Zedinjenih držav in nemško zunanje ministrstvo sta izmenjali not o postopku nasproti ameriškim državljanom, živčnim v Nemčiji. V svoji not, ki jo je izročila 14. decembra, je vlada Zedinjenih držav zahtevala razna poročila glede ameriških državljanov, živčih v Nemčiji, ter zahtevala da se proti njim ne izvajajo nobeni ukrepi zaradi plemenske ali verske pripadnosti. Pri tem se je sklicevala na osnovne zakone Zedinjenih držav, ki ne poznajo nobene plemenske niti verske razlike.

Nemška vlada je ameriški odgovorila z noto z dne 30. decembra. V not pravi med drugim, da imajo Zedinjene države prav, če izvajajo domnevo, da katerikoli zakon političnega ali drugačnega značaja, drugo vprašanje pa je, ali morejo biti ti zakoni obvezni tudi za druge države. Nobenega načela za mednarodno pravo ni, po katerem bi bila kaka država dolžna, da doma ne izjavi raznih določil, ki so v zvezi s plemensko ali versko pripadnostjo. Nemška vlada ni niti prva niti edina, ki v raz-

nih primerih podčrta to razliko, toda v nobenem primeru ne razlikuje postopkov nasproti pripadnikom drugih držav. Gre le za razne ukrepe, ki se izvajajo pri posebnih kategorijah tujih državljanov, a samo tedaj, če se izvajajo tudi pri nemških državljanih iste kategorije. Nemško zunanje ministrstvo je že večkrat ustno in pisмено izjavilo, da nemška vlada samo po sebi umevno spoštuje pravice ameriških državljanov in da ni bilo doslej še nobenega primera, da bi kdo kršil to pravico ameriških državljanov. Če bi se pojavil tak primer, bi nemška vlada izvršila potrebno preiskavo, da ga prouči.

V svojem odgovoru z dne 11. januarja vztraja vlada Zedinjenih držav pri prejšnjem poudarku osnovnih načel ameriškega zakona, izreka pa svoje zadovoljstvo, ker je nemška vlada pokazala pripravljenost, da bo spoštovala pravice ameriških državljanov. Ameriška vlada izjavlja nadalje, da je pripravljena likvidirati razna sporna vprašanja z medsebojnim dogovorom.

Reciprociteta za madžarsko manjšino na Slovaškem

Slovaška vlada bo z Madžari ravnala enako, kakor bo madžarska s Slovaki — Mir na meji

Bratislava, 13. jan. h. Deputacija madžarske stranke na Slovaškem je danes obiskala ministrskega predsednika dr. Tiso. Ter mu izročila obširno spomenico, ki vsebuje zahteve slovaških Madžarov. V tej spomenici zahtevajo med drugim popolno politično svobodo, vzdrževanje madžarskih šol in zopetno nastanitev vseh Madžarov, ki so bili po septembrskih dogodkih odpušteni iz javnih in zasebnih služb. Predsednik slovaške vlade dr. Tiso je deputaciji odgovoril, da bo slovaška vlada postopala po načelu reciprocitete. Vse, kar bo madžarska vlada dala Slovakom na Madžarskem, bodo dobili tudi Madžari na Slovaškem.

Današnji dan je potekel na madžarski meji popolnoma mirno. Niti na Slovaškem niti v Podkarpatski Rusiji ni bilo kakih novih spopadov, ker se že izvajajo sklepi mešane komisije, po kateri je bil določen vzdolž meje tri kilometre širok nevtralen pas, v katerem se sme gibati samo vojaštvo.

Prvi protizidovski ukrepi v ČSR

Praga, 13. jan. w. Danes je bila v tem tednu že druga seja ministrskega sveta, ki sta se udeležila predsednik podkarpatske vlade Vološin in kot zastopnik slovaške vlade minister Sidor. Na dnevnem redu današnje seje je bilo med drugim tudi židovsko vprašanje. Prejšnji teden je bil določen poseben odbor za studij tega vprašanja. Odbor je že sestavil prve predloge. Kakor se zatrjuje, se odbor postavlja na rasno stališče. Dosedaj so se na Češkoslovaškem upoštevali kot Židje samo oni, ki so bili Židje po veri ali so se sami priznavali za Žide, dočim so se krščani Židje prištevali po svobodni opredelitvi k Čehom, Slovakom, Nemcem ali Madžarom. Sedaj bodo izvedli novo štetje Židov na osnovi rasne pripadnosti. Na temelju tega štetja bo nato izdan za Žide numerus clausus.

Obisk Chvalkovskega v Berlinu

Praga, 13. jan. AA. DNB. V obveščeni pravi trdijo, da je prišlo v Prago vabilo, naj češkoslovaški zunanji minister Chvalkovski obišče Berlin. Datum obiska še ni točno določen. Trdi se, da bo Chvalkovski odpotoval v Berlin takoj po obisku

Veliki požari ogražajo avstralska mesta

600 ljudi obkoljenih od plamenov — Požar ograža tudi pristaniško mesto Adelaide

Melburne, 13. januarja. AA. (Reuter). Gozdni požar je presenetil pri reki Warburtonu 600 ljudi, ko so šli na trg. Zatekli so se na breg reke, pomagati pa jim ni moglo, ker jih obdaja pravi ognjen zid. Ugotovili so, da jim za sedaj še ne grozi nevarnost. Danes se je požar še bolj razširil, ker plaha hud veter. Več mest je v nevarnosti. V mestu Eric je ognjen zid več hiš. Med prebivalstvom je zavladala panika. Iz mesta Kindermaila je zbežalo mnogo žensk in otrok, vendar se ni znalo, kakšna je njihova usoda. Bati se je, da so zgoreli. Mesto Melbourne trpi od hude vročine. Temperatura je znašala danes v senčni 112 stopinj Fahrenheita, to je več ko 44 stopinj Celzija.

Adelaide, 13. jan. AA. (Reuter). Danes je začelo goriti v gozdovih okoli Adelaide. Ognjen je zajel več žag in 30 hiš v mestu. Več tisoč ljudi, posebno žensk in otrok, beži iz mesta. Nekateri begunci so se zatekli na obalo, toda njihov položaj je tako obupen, da so morali organizirati posebno ekspedicijo, da jih reši.

Sidney, 13. jan. w. Nad Port Hedlandom divja strahovit vihar, ki je povzročil veliko opustošenje. Mesto je popolnoma odrezano od zunanje sveta. Vse telefonske in brzojavne zveze so prekinjene. Vročina še vedno narašča in je samo zadnja dva dni umrlo za solnčarico 20 ljudi.

Predsednik ljubljanske Akademije

Beograd, 13. januarja. AA. S kraljevim ukazom je imenovan za predsednika akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani dr. Rajko Nahtigal, redni član te akademije in redni profesor filozofske fakultete vsoučilišča kralja Aleksandra I. v Ljubljani.

Beleške

Židje v Vojvodini

postajajo katoličani

Novosadski »Deutsches Volksblatt«, glavno glasilo nemške narodne manjšine v Jugoslaviji, poroča v svoji večerajšnji številki, da so začeli zaradi obrambnih ukrepov srednjeevropskih držav proti židovstvu v zadnjem času židje v Vojvodini in velikem številu prestopati v katoliško in deloma tudi v druge krščanske vere. Ker je postalo očitno, da v večini teh prestopov ne gre za zadevo verskega prepričanja, temveč za povsem posvetne nagibe, je beograjski nadškof dr. Josip Ujčić v katerega področje spada tudi Banat, naročil duhovnikom, naj skrbno preiščejo vsak primer, ko se kak žid prijavlja za vstop v katoliško vero. Pred krstom je potrebna večmesečna temeljita duhovna priprava in v cerkev naj se sprejmejo samo židje, ki hočejo postati katoličani in notranjega prepričanja. Vsako prijavo je treba najprej sporočiti nadškofskemu ordinariatu in krst se sme izvršiti šele po njegovem dovoljenju.

Slične odredbe je izdal tudi škof Ludvik Budanović za Bačko. »Deutsches Volksblatt« pravi dalje, da so mnogi židje vstopili tudi v pravoslavno in v evangeljsko cerkev ter da nameravajo tudi te cerkvene instance poseči po ukrepih, ki naj bi preprečili zgolj spekulativne prestopne. Po informacijah imenovanega lista so prestopi židov v krščanske vere števili zlasti v Subotici, v Novem Sadu in drugih večjih mestih. Samo v Subotici je doslej prestopilo v katoliško vero že 19 židovskih rodbin, mnoge nadaljnje prijave pa se čakajo na rešitev.

Bolgarski parlamentarci obiščejo Beograd

Beograjski listi poročajo, da sta se ob nedavnem kratkem bivanju predsednika bolgarskega saborja Stojka Mušanova v Beogradu dogovorila on in predsednik naše narodne skupščine Stevan Cirić o obisku bolgarskih parlamentarcev v Jugoslaviji. Iz Sofije bo prišlo okrog 100 poslancev, med katerimi bodo tako predstavniki vladne večine kakor predstavniki opozicije. Točnejši čas obiska še ni določen.

Razdejanje španske državljanske vojne

Londonske »Times« objavljajo pretresljivo statistiko o razdejanju španske državljanske vojne. Do sedaj je bilo 120 večjih in manjših mest bombardiranih po letalcih. Brez prehodnega svarsila je bilo bombardiranih 73 mest. V Madridu je tretjina hiš porušena in za stanovanje nesposobnih. Prav toliko hiš je porušeno v Alicantu. V valencijskem pristanišču leži 13 od bomb uničenih ladij. Na vzhodni španski obali ni pristanišča, ki ne bi bilo več ali manj porušeno. Barcelona sama je bila že nad stokrat bombardirana, pri čemer je bilo nad 2.500 oseb ubitih, nad 8.000 pa težko ranjenih. Večina žrtv tvorijo otroci in žene. V republikanski Španiji je okoli tri milijone, v nacionalistični pa dva in pol milijona vojnih beguncev, ki vsi živijo v velikih bedi.

Prebivalstvo Bratislave

naj dobi drugačno besedilo

Poročila listov so sedaj znani dokončni rezultati slovaškega ljudskega štetja, izvedenega ob zatonu preteklega leta. Po slovaških uradnih podatkih štetje Bratislava 150.000 prebivalcev, toda ljudsko štetje je zajelo le 125.000 prebivalcev, od katerih je 50.000 Slovakov in 27.000 Čehov, tako da tvorijo Slovaki in Čehi skupaj okoli 61% vseh bratislavskih prebivalcev. Nemcem so naštel 27.000 ali 22% (medtem ko je njih število po podatkih čsl. uradnega štetja leta 1930 znašalo 33 tisoč). Madžarov je v Bratislavi 15.000 (12%), Židov pa 9000 (5%).

O Nikischevi obsodbi

Poročali smo že o veleizdajniškem procesu proti bivšemu narodnemu socialistu Nikischu in tovarišem. Razprava je bila tajna ter se je končala z obsodbo Nikische na dosmrtno ječo, kar je mnoge presenetilo, ker je bilo splošno prepričanje, da bo obsojen še z nekaterimi tovariši na smrt. Nemški listi o razpravi niso poročevali drugih vesti, kakor službene komunikacije. Sedaj pa prinaša glasilo ministra Goebbelsa »Angriff« svoj komentar o obsodbi. Med drugim pravi »Angriff«, da je bila med glavnimi predmeti razprave tudi neka Nikischeva brošura, v kateri je napadal za najbolj ostudni posviki mladi kancelarja Hitlerja. Pri tej priliki ostro obračunava organ nemškega propagandnega ministrstva tudi z onimi »strastimi Nemci«, ki nergajo nad politiko tretjega rajha ter prenašajo po nemških mestih in vaseh razne inozemske izmišljotine o razmerah v Nemčiji.

Nova kancelarska palača v Berlinu

V četrtek je bil novoletni sprejem inozemskih diplomatov pri kancelarju Hitlerju v novozgrajeni kancelarski palači. Zunanja slika sprejema je bila tako sijajna, da je prekosila celo slovite novoletne sprejeme na dvoru cesarja Viljema II. Ob tej priliki objavljajo nemški listi tudi popis nove kancelarske palače, ki je ena najbolj razkošnih stavb v Berlinu. Med drugim pravijo o njej:

»Stavba sama je pravi kolos, saj so porabili za njeno zidavo dva in pol milijona kosov opeke. Vse fasade so obložene z umetnim kamnom. V kletih so garaže za 200 avtomobilov. Notranjost palače je obložena s pravim marmorjem. Prav tako ima marmorne stene vseh 900 pisarn, nameščenih v palači. Posebno razkošno je opremljeno središče palače, tako zvana »Voditeljeva hiša« (Führerhaus). Delovna soba kancelarja Hitlerja je zgrajena po vzoru slovite Mussolinijeve delovne sobe

Švicarski list o življenju in delu Nj. Vel. kraljice Marije

Oficiozni švicarski list »La Suisse« je ob rojstnem dnevu naše kraljice Marije prinesel daljši članek v katerem med drugim čitamo:

»Ko je stopila tudi Rumunija v svetovno vojno, je mlada princesa Marija, ki je bila še pol otrok, zapustila Anglijo, kjer se je šolala, ter se vrnila v Rumunijo. Skupno s svojo materjo in svojima sestrama se je posvetila skrbi za ranjene in druge vojne žrtve. Tudi po vojni se je udeleževala v dobrodelnih organizacijah, pri čemer je vso ljubezen posvečala vojnim sirotam. V Božiču 1921 je prišel na rumunski dvor v goste mlad princ, jugoslovanski vladar Aleksander, ki je v vojni postal prvi kralj vitez. Pol leta kasneje, 8. junija 1922, se je 21-letna princesa Marija poročila z Aleksandrom I. kraljem Jugoslavije. Poroki je prisostvoval takratni vojvoda Yorkski, sedanj kralj Jurij VI., kot zastopnik kumu Jurija V., kralja Anglije.

List popisuje življenje Nj. Vel. kraljice Marije, njeno vzorno skrb za rodbino in njeno veliko prizadevanje za vse dobrodel-

ne akcije predvsem one, ki so posvečene zaščiti dece, nato pa nadaljuje:

»To mirno življenje, posvečeno v glavnem dobrodelnosti, je bilo na strašen način pretrgano s tragično smrtjo kralja Zedinitelj, ki je padel v Marseillu 9. oktobra 1934. Mlada kraljica je izgubila svojega sorodnika, njene otroke svojega očeta, narod pa svojega velikega kralja. Kraljica Marija je prenesla ta grozni udarec z veliko hrabrostjo. Čeprav je morala odslej dvojno skrb posvečati vzgoji svojih otrok, ni niti za trenutke zanemarila skrbi za ustanove, ki stoje pod njeno zaščito. S pomočjo svojega sorodnika kneza namestnika Pavla, kateremu visoka kultura in državniške izkušnje v veliki meri lajšajo njegove naloge, posveča kraljica Marija, v zavesti svojih visokih dolžnosti, vse svoje moči cilju, da na najboljši način pripravi svojega najstarejšega sina za teške naloge, ki jih bo prevzel kot vladar. Vsa Jugoslavija spremlja njeno veliko delo s simpatijami in s hvaležnostjo.«

Zanimiv industrijski proces pred sodiščem v Celju

Celje, 13. januarja. Davi se je pričela pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju razprava proti bivšemu ravnatelju kemične tovarne v Celju Evgenu Miloševiću, mestnemu staveniku Karlu Jezerniku iz Goraje Hudine pri Celju, industrijcu Franu Mediču iz Ljubljane, inženirju Mirku Piberniku, obratovodnji tvrdike Medič-Zanki v Ljubljani, in trgovcu Karlu Deteli iz Ljubljane.

Senatu je predsedoval s. o. s. dr. Dolničar, votanta pa sta bila s. o. s. Božič in s. o. s. dr. Farkaš. Milošević in Detelo je zagovarjal odvetnik dr. Ernest Kalan iz Celja, ki je obenem vodja obrambe. Jezernika odvetnik dr. Juro Hrašovec, Mediča odvetnik dr. Žužek iz Ljubljane, inženirja odvetnik dr. Pintar iz Celja, zastopnika zasebnih obtožencev pa sta bila odvetnik dr. Gorčar iz Celja in odvetnik dr. Kuhej iz Ljubljane.

Obtožnica navaja, da so si obtoženci prisvojili načrte dr. Hirschla za izdelavo litobona in gradnjo litobonskih peči. Te načrte je bilo kupilo metalurško akcijsko društvo v Celju od dr. Hirschla in napravilo s njim pogodbo, da mu bo plačevalo zanje skoz 10 let po 100.000 din na leto, dočim se je dr. Hirschl zavezal, da jih ne bo prodal nobeni drugi tovarni v Jugoslaviji. Litobonske peči so začeli graditi v Celju leta 1935, ko je bil ravnatelj podjetja Milošević. Med Miloševićem in predsednikom cinkarne Todorjem Lazarevičem, ki je bil delničar metalurškega akcijskega društva, je prišlo do nesoglasja zaradi česar je Milošević 1. oktobra leta 1937 izstopil iz službe. Pozreje je prišel graditi ljubljanski industrijec Medič v Domžalah novo tovarno za izdelavo litobona. To je zbudilo veliko pozornost; obtoženci so bili osumljeni, da so si na protizakonit način prisvojili načrte in se morajo danes zaradi tega zagovarjati.

Pri današnji razpravi, ki ji je prisostvoval precej občinstva, je bil prvi zaslišan Milošević. Izjavil je, da je vedel za načrte v podjetju, saj je tudi podpisal pogodbo z dr. Hirschlom. Dal je načrte prekopirati staveniku Jezerniku, kar pa je vse storil kot ravnatelj in prokurist podjetja. Opisal je nato okoliščine, ki so ga dovele v zvezo v Medičem, Pibernikom in Detelo. Načrte je porabil izključno za svoj studij. Delal je tudi polkuse, katerih rezultate je nosil kemiku Marjanu Matasiču v Zavodno pri Celju. Kupil je tudi priprave za izdelavo litobona. Uspeh je bil dober. Z Detelo in Miloševićem se je poznal že od leta 1923 ko je bil Detela revizor knjig za kemično tovarno v Celju. Prišlo je med njimi tudi do pogovora, kako bi zgradili novo tovarno za izdelovanje litobona, za katero bi bil potreben kapital 80.000 din. Da bi prišlo do realizacije, so se obrnili na industrijca Mediča, ki ni sprejel Miloševića kot sodelavca, ponudil pa mu je izvajanje licence nove tovarne.

Obtoženi Jezernik je izjavil, da je prebral načrte po nalogu Miloševića. Tovarnar Medič je uvodoma opozarjal na nelegalno konkurenco, ki je dovela do velikih nasprotij med industrijo v Sloveniji. Odločno je odklonil instanciacijo, da bi se izvršila industrijska špijonaža, ker je zgradil tovarno za izdelovanje litobona v Domžalah. Obtožnica mu očita, da je poklonil trgovcu Deteli 250.000 din za posredovanje med njim in Miloševićem, vendar to ni res. Ta denar je Deteli samo posodil.

Inž. Pibernik je izjavil, da je svoje načrte za litobonske peči izvršil po lastnih studijah na podlagi mnogih knjig in re-

Veleizdajniški proces v Franciji

Te dni se je moral pred vojaškim sodiščem v Parizu zagovarjati poročnik Marc Aubert, poveljnik francoskega rušila »Vauquelin«, je bil obtožen, da je v tako zvani »septembrski krizi« izdal neki tuji državi francoske vojaške tajnosti. Po kratkem zaslišanju je bil obsojen na smrt, njegova zaročenka Jeanne Maurel, ki je bila označena kot soudeleženka v veleizdaji, pa na tri leta strogega zaporja.

Neresnične vesti

o Ani Ondra

Nemški listi zavračajo kot lažne vse vesti nekaterih inozemskih listov, da je bila pred dnevi aretirana znana filmska igralka Ani Ondra. Aretirana naj bi bila zaradi prekršitve deviznih odredb. Prav tako demantirajo listi tudi vesti, da je bil po aretaciji Ani Ondre interniran njen mož, znani svetovni bokser Schmeling.

vij, k realizaciji pa so mu pomagali poznanstvi, ki jih je Milošević delal v Domžalah.

Detela je izjavil, da sploh ni vedel, kaj je litobon in da mu je šlo pri tem samo za trgovski zaslužek.

Popoldne so bila prečitana mnenja izvedencev o razlikah med tovarnoma litobona v Celju in Domžalah, nakar je sledilo zasliševanje prič.

Najprej je bil zaslišan cinkarniški ravnatelj Vodlan, ki je ugotovil pri pregledu tovarne v Domžalah neke sličnosti s tovarno v Celju.

Priča Angela Železnik, uradnica stavbenika Jezernika, je izjavila, da je kopirala načrte po nalogu svojega šefa.

Ko so Jezerniku pokazali načrte, ki so izginili iz tovarne v Celju, je izjavil, da mu je dalo te načrte podjetje, ko je gradil v tovarni temelje za litonske peči.

Predsednik cinkarne Todor Lazarevič je kot priča pojasnil kako je prišlo do prazarne v Celju.

Po zaslišanju dr. chem. Menzla iz Hamburga, dolgoletnega tehničnega ravnatelja cinkarne v Celju, je bil kot zadnji zaslišan dr. inž. Hirschl, avtor načrtov za izdelovanje litobonskih peči. Govoril je o svojih načrtih in utemeljeval da so njegova specialna iznajdba, ki pa je ni dal patentirati.

Zagovornik dr. Žužek je predlagal, da naj se zaslišita kot prič še gg. Bajc in Kramer iz Celja, odvetnik dr. Gorčar pa je predlagal zaslišanje posebnih strokovnjakov beograjske tehnične fakultete, vendar pa je sodišče ta poslednji predlog odklonilo.

Razprava je trajala do 19.30. Senat je razpravo odgodil na sredo 25. t. m. ob 8.15, ko bodo zaslišani kot strokovnjaki inž. Knop iz Celja ter inž. Guzelj iz Ljubljane, po potrebi pa še strokovnjaki ljubljanske tehnične fakultete in kot prič gg. Bajc in Kramer iz Celja.

Odnosaji Bolgarije z Jugoslavijo

Sofija, 13. jan. w. Pred današnjo sejo saborja je predsednik Mušanov sprejel ovinjarje in jim v daljši izjavi naglasil, da je imel ob priliki svojega nedavnega obiska v Beogradu priliko ugotoviti, da so ostali prijateljski odnosaji med Bolgarijo in Jugoslavijo ne samo nespremenjeni, marveč so se še bolj poglobili. To bo dokazal tudi skorajšnji obisk bolgarskih parlamentarcev, ki se pripravljajo na turnejo po Jugoslaviji.

Herriot postane predsednik republike

Pariz, 13. jan. o. V aprilu bodo volitve novega prezidenta republike. Za najresnejšega kandidata velja v vseh političnih krogih sedanji predsednik poslanske zbornice Edouard Herriot. Poleg njega se sicer omenjajo še drugi kandidati, kakor podpredsednik vlade Chautemps, ki pa so naleteli bodisi v demokratski bodisi v levčarski stranki na opozicijo. Zato se smatra izvolitev Herriota že sedaj za zagotovljeno.

Kronanje mladega siamskega kralja

London, 13. jan. o. Danes je bil v Bangkoku kronan za siamskega vladarja 13-letni kralj Anada Mašidol. Pred kratkim se je vrnil iz Švice, kjer studira. Po kronanju je mladi vladar govoril po radiu in pozval vse ljudstvo, naj pozabi svoje politične spore in se posveti napredku skupne države. Kralj Anada se v kratkem spet vrne v Evropo. Njegovo kronanje se označuje za velik uspeh angleške politike na Daljnem vzhodu, ker so se proti kronanju uveljavljali močni japonski vplivi.

Lindbergh poklican v Ameriko

Washington, 13. jan. h. Predsednik monarističnega odbora poslanske zbornice Wilson je poslal v Evropi se mudječemu slovitemu ameriškem letalcu Lindberghu pismo, v katerem ga prosi, naj se čimprej vrne v Washington, da bo poročal odboru o razmerah v Evropi in stavil svoje predloge glede izpopolnitve ameriške vojnega letalstva. Splošno pričakujejo, da se bo Lindbergh pozivu nemudoma odzval.

Vremenska napoved

Zemunska: Milo vreme, pretežno oblačno s dežjem v vzhodni polovici, postopna zjasnitev v večernih krajih.

Dunajska: Eburaj megleno, podnevi južno vreme.

Kitajski četniki pred Pekingom

Tiencin, 13. jan. o. Potrjujejo se vesti, da obvladajo kitajski četniki del proge proti Pekingom. Včeraj so sredi proge napadli tovorni vlak, ga razdeljali, japonsko železniško osebo pa pobili. Hkratu so razdeljali progo v dolžini več kilometrov. Potniški vlak ki je kmalu nato prišel tja od pekinške strani, se je v zadnjem trenutku ustavil, tako da se ni zgodila večja nesreča. Četniki ga niso napadli. Japonci so se v Pekinga poslali na progo večje vojaške, da bi jo popravili in zastražili. Medtem pa so se četniki pojavili v neposredni bližini Pekinga. Na periferiji mesta je bilo davi slišati močno streljanje.

Nova nemška akcija za vrnitev kolonij

Berlin, 13. jan. h. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da se bo kancelar Hitler v svojem govoru, ki ga bo imel ob obletnici narodno-socialističnega režima 30. januarja v državnem zboru, bavil predvsem s kolonijskim vprašanjem in s stališčem Nemčije do južno-vzhodne Evrope. Izognil se bo vsem problemom vzhodne Evrope, v zvezi s tem je pričakovati, da bo Nemčija pričela v kratkem velikopotezno akcijo za izpolnitev svojih kolonijskih zahtev.

Darujte za »Zvončkov« sklad

Naši kraji in ljudje

Smrtna nesreča graščaka Ulma

Transmisija na žagi pri gradu Klevevžu ga je zgrabila in do smrti razmesarila

Smarjeta na Dolenjskem, 13. jan.

Na sredi ceste med Mokronogom in Smarjeto stoji graščina Klevevž, svojčas nemško imenovana Klingenfels, last bratov Ant. in Fr. Ulma. To je ena najbolj znamenitih graščin, zgrajena na močvirni skali, ki jo od treh strani obkroževa voda. Sedanja lastnika sta se zelo prizadevala, da ohranita to posest na dostojni višini, obenem sta pa stremela, da dvigneta gospodarsko stanje vsega okraja. V ta namen sta si pred dvema letoma postavila moderno žago in vsakomur daleč naokrog je znana njuna pridnost in podjetnost. Zaradi tega je danes tem bolj globoko pretresla vse tamošnje prebivalce novica

o strašni smrti, ki je doletela 35letnega Franca Ulma.

Ob 16. je prišel Franc Ulm na žago in je pregledal obrat. Nesreča je hotela, da je zašel v transmisijo, ki ga je zgrabila in mu odtrgala obe nogi, obenem pa strla prsni koš. Ko so nesrečnega vsega krvavega potegnili iz transmisije, je bil že nezvesten. Naglo so ga prepeljali v bližnjo bolnišnico, a že med prevozom je umrl.

Pokojni Ulm je bil poročen, njegova družica je iz znane Kleinovske družine iz Prevalja pri Kranju. Bridko prizadeti soprogi zapušta hčerico in sinčka. Podrobnosti o tej strašni tragediji, ki je zbudila med prebivalstvom splošno sočutje, bomo še objavili.

Tragična smrt vzorne gospodinje

Kokoši tat jo je napadel in je po padcu izdihnila

Maribor, 13. januarja

Pri Rojsovih pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah so bili sinoči okoli 1/18. kakor vsak večer zbrani pri večerji v gostilniških prostorih. Med večerjo je šla iz gostilniške hiše proti hlevu gospodinja gostilničarka Marija Rojsova. Domačim je dejala, da gre krmit kure. Dolgo je ni bilo nazaj. Domačim se je zdelo, da so silili klice na pomoč. Šli so v hlev. Ob vstopu v bližnji prostor, kjer se nahajajo kure in piščanci, so našli na tleh ležečo Rojsovo, ki je v zadnjih trenutkih zavesti izpovedala, kaj se je pripetilo. Domači so takoj poslali po svetotrojiškega zdravnika dr. Bruna Weixla, ki je ugotovil, da ima Rojsova počeno lobanjo. Pet ur nato je Rojsova umrla.

Na podlagi nekaterih okoliščin in tega, kar je Rojsova tik pred onesvečenjem izpovedala, je mogoče rekonstruirati potek dogodkov, ki so zahtevali življenje vnete in marljive gospodinje, s sledečimi podrobnostmi:

59letna gostilničarka Marija Rojsova je šla vsak večer ob nastopu teme v hlev, iz katerega pridev v poseben prostor, kjer se nahaja perutnina. Sinoči pa je šla kr-

mit perutnino nekoliko pozneje. Stopila je brez svetilke v hlev in bližnji prostor. Ob vstopu pa se je pojavil pred njo večji možki in jo udaril s tako silo, da je obledela na trdih tleh s počeno lobanjo. Neznane je iz tolkel po glavi, Rojsova pa je klicala na pomoč. Neznane je nato pobegnil, Rojsova pa se je nekaj trenutkov po prihodu domačih onesvestila. Domači so opazili, da je ena izmed kokoši mrtva in da manjka 8 kur.

Očitno gre v tem primeru za kurje tatove, ki so bili nedvomno dobro poučeni o hišnih navadah pri Rojsovih, ki pa niso računali z nenadnim prihodom hišne gospodinje. Nedvomno jih je bilo več, če tudi je Rojsova videla samo enega. Tat morda ni imel namena ubiti gospodinjo, ker jo je neznane tolkel le s pestjo, dočim je glavna poškodba nastala zaradi padca na trda tla.

Vest o tragični smrti Marije Rojsove je zbudila po vseh Slovenskih goricah iskreno sočutje. Rojsova je bila znana kot skrbna in dobra gospodinja. Orožniki vneto proizvedujejo za krivci. Danes popoldne je bila obdukcija.

Brata je umoril in zabetoniral

Preiskava o zločinu v Šmartnem ob Savi

Ljubljana, 13. januarja

V zvezi z aretacijo zloglasnega tatu in vlomilca Jožeta Anžurja, o kateri je »Jutro« poročalo v svoji zadnji ponedeljski izdaji, se je vevškim orožnikom pod vodstvom komandirja Sušnika posrečilo razjasniti razpored, ki ga je na Telovo leta 1936 v Šmartnem ob Savi zagrešil posestnik Lojze Marn nad svojim bratom Viktorjem.

V Šmartnu je tisti čas iznenada izginil Viktor Marn, ki je bil po poklicu čevljarški pomočnik in zaposlen pri Bat-jevi podružnici v Ljubljani. Ze takrat so se po okoliških vaseh raznesle govorice, da je Viktorja njegov brat ubil in ga zakopal pod pragom. Te govorice so takoj prišle na uho tudi vevškim orožnikom, ki so na Marnovem domu napravili obsežno preiskavo in dali med drugim prekopati tudi prag. A trupla niso našli. Ko so zasliševali Lojzeta, ki je po poklicu zidarski delavec in ki mu je oče pred nekaj leti kot svojemu najstarejšemu sinu izročil posestvo, pa so le opazili, da je mladi gospodar ves opraskan in pobit. Znano je bilo tudi, da je bil Lojze moral Viktorju izplačati doto. In ker se je fant prav takrat nameraval poročiti, je pritiskal s terjatvijo. Sosedje so vedeli pripovedovati o tem, da sta se nekatrkrat udarila med seboj zavoljo tega, a tudi sicer je bilo znano, da Marnovi nimajo prav čistih rok. Ko je namreč Viktorja neko njegovo bivše dekle tožilo, češ da ji je objubil zakon, a jo je pustil na cedilu, sta brata z lažnimi listinami fingirala neke medsebojne terjatve, da bi hišo, ki si jo je bil Viktor pravkar dogradil, zavarovala pred njenimi zahtevami.

Ko je Viktor tedaj iznenada izginil, so orožniki Lojzeta aretirali, čeprav je vsako krivdo odločno tajil. Razni indici in pa dejstvo, da so v njegovi sobi našli krvave cunje, so ga močno obremenili. V Šmartno je prispela tudi sodna komisija, ki je v spremstvu orožnikov temeljito raziskala vso stvar. Med drugim je prišlo na dan, da se je Lojze razen tega, da se je branil izplačati doto, nameraval na podlagi fingiranih dolžnih pisem tudi polastiti bratovega doma, svojo hišo pa bi odstopil njemu. V zaporu je Lojze Marn ostal dobrih 10 mesecev, nato pa so ga zaradi pomanjkanja dokazov izpustili. Golo naključje je pripomoglo, da je zdaj zločin prišel na dan. Kakor smo že poročali v

ponedeljski izdaji, so nemški orožniki pred božičnimi prazniki neke na Koroskem aretirali Jožeta Anžurja, ki se je bil tam pri nekem kmetu udingal za hišpca. Predstavil se je pod imenom Viktorja Marna, čigar dokumente je imel s seboj. Upravičeno so naša oblastva posumila, da mora biti Anžur v kakršnikoli zvezi z nestankom Viktorja Marna. Ko so ga prepeljali v zapore ljubljanskega sodišča, ga je takoj zaslišal tudi komandir vevške orožniške postaje Sušnik in njemu je Anžur priznal, da mu je Viktorjevo delavsko knjižico že pred časom izročil njegov brat Lojze, s katerim sta bila dobra prijatelja. Komandir Sušnik se je nato odpeljal na Jesenice, kjer je bil Lojze zadnji čas pri neki stavbni tvrdki zaposlen kot zidarSKI delavec, in ga je aretirali.

Včeraj se je na orožniški postaji v Vevčah oglašil Lojzetov oče France, ki živi na posestvu kot preuzitnik. Pripovedoval je, da se mu je ponoči sanjalo o pogrešanem sinu. Prosil je orožnika, naj še enkrat temeljito preiščejo okolico hiše. Orožniška patrulja je takoj odšla v Šmartno in je pričela natančno preiskovati vso okolico hiše. Pri tem so našli na staro jamo za apno, ki pa je bila zabetonirana. Orožniki so jo odprli in na svojo grozo našli v njej napol ohraneno možko truplo. Na glavi so se še dobro poznali udarci s kolom. O najdbi so takoj obvestili državno tožilstvo, nakar je v Šmartno prišla sodna komisija pod vodstvom preiskovalnega sodnika dr. Dremlja. Komisija je ugotovila, da je to v resnici truplo nesrečnega Viktorja Marna. V zvezi z zločinom so takoj nato aretirali še nekoga Lojzetovega prijatelja Ludvika Blasa, o katerem kažejo nekatera znamenja, da je Lojzetu pomagal po strašnem bratomoru Viktorjevo truplo zabetonirati v jamo. Komisija je odredila, da se Viktorjevo truplo prepelje v mrtvašnico na pokopališče pri DM v Polju, kjer so ga danes popoldne ob veliki udeležbi občinstva zagreblili.

Staubenik Edvard Černić šestdesetletnik

Ljubljana, 14. januarja

Pred 60 leti je pogledal pri Renčah v Bukovici na solčnem Gorškem v svet znani, popularni stavbenik in hišni posestnik g. Edvard Černić. Padel je v družbi vaskih otročev in obiskoval domačo šolo, še rajši pa senčne vrtove in s sladkim grozdem obložene vinske trte.

Rojstna vas pa mu je bila že zgodaj premajhna. Mladenič je krenil v Trst, in se posvetil stavbni stroki z njemu dano pridnostjo in nadarjenostjo. Kmalu po potrebi se je pojavil v Ljubljani in je po nekaj letih ustanovil lastno zidarsko in stavbno podjetje. V Dravljah ob Celovški cesti si je postavil že pred desetletji prijazno dom, kjer je uredil tudi prekrasen vrt, ki ga je zasadil z lahimi sadnim drevjem, pozabil pa tudi ni na vinski trto, od katere pokuša domačo kapljico. Svetovna vojna ga je zanesla v daljno Rusijo. Iz Odeze se je po svetovni moriji srečno vrnil v domači kraj. Vneto se je znova lotil poklica in je v teku let sezidal v ljubljanski okolici, zlasti v Št. Vidu pa tudi v mestu, več sto novih stavb. Navzlic šestim križem je ostal ves čil in mladeniški. Prirčno mu želimo, da bi ostal tako prožen še dolgo vrsto let. Absolventi srednjih kmetijskih šol in študenti

Po turnirju v Hastingsu

Bil je med najmočnejšimi v zadnjih letih

London, 8. januarja

Druga polovica turnirja v Hastingsu ni več bistveno izpremenila stanja. Zadnjič sem napisal, da bi skoraj vsak še mogel biti eventualno prvi, če bi dobil vseh pet ostalih partij. Vodeči Szabo pa ni te šanse nikomur dopustil: napravil je 4 1/2 točke iz 5 možnih. Tako po 4 točke, ki sva jih napravila istočasno dr. Euwe in jaz, še daleč niso zadostovale, da bi ogrozila vodečega. Landau pa je s 3 točkami celo prav temeljito odpadel z vodilnega mesta.

V 5. kolu dne 2. januarja je vzbudilo pozornost izredno veliko število hudih napak. Začel je serijo Golombek v partiji z mano. V angleški otvoritvi je že po 10 potezah spregledal celo figuro. Napadel je namreč na diagonal istočasno mojega skakača in trdnjavo, žrtvujoč mimogrede skakača, pa je pri tem pozabil, da je moja trdnjava krita z drugim skakačem. Nekaj potez pozneje se je moral že vdati. Szabo proti Sergeantu ni imel težav; istočasno ne dr. Euwe proti Tylorju in Landau proti Kleinu. V vsaki partiji je nasprotnik spregledal tega dne kakšno figuro ali vsaj važnega kmeta. Najzabavnejša je bila v tem oziru partija Thomas-Milner-Barry, v kateri je Thomas že po štirih potezah s popolnoma napačno žrtvijo figure zašel v izgubljeno pozicijo.

6. kolo, 3. januarja, je prav za prav odločilo razpored prvih mest; na programu sta bili namreč partiji Szabo-Pirc in dr. Euwe-Landau. V prvi sem jaz nekoliko riskantno igral neko Flohrovo varianto angleške partije, ki je veljala že da-

lje časa kot sumljiva. Poznal sem analize nemških mojstrov, ki so sistem črnega v tej varianti zelo ogrožale, zanašal pa sem se, da bo pozicija kljub temu dovolj dobra. Račun je bil napačen. Mislim, da sem bil že po 10 potezah izgubljen. Pri tem pa Szabo ni bilo treba tako rekoč ničesar podvzeti. Z enostavnimi pozicijskimi potezami je popolnoma blokiral črno pozicijo. Pozneje se mi je še nekoliko posrečilo doseči taktične zapletitve in zlasti v končnici se je moral Szabo kljub kmetu več še izredno truditi, da je uveljavil svojo premoč. Partije pa le nisem mogel rešiti. — Dramatičen potek je imelo srečanje obeh Holandcev. Dr. Euwe je stal v Grünfeldovi obrambi že po nekaj potezah na zmago. Landau je nekorektno žrtvoval kmeta. Potem pa je Landau s prav lepimi žrtvenimi kombinacijami, ki pa niso bile popolnoma korektno, spravljal Euweja v resno zadrego. Zanimivo je, da se v teh zapletih bivši svetovni prvak kar ni zanašel. Izgubil je figuro in seveda potem podlegel, kljub dolgemu odporu.

V 7. kolu, 4. jan., je Szabo porazil Tylorja in Sergeanta, dr. Euwe pa Thomasa, ki je v boljši poziciji zopet enostavno spregledal kmeta. Landau pa je samo remiziral z Golombekom.

8. kolo 5. januarja je dalo srečanje Szabo-Landau. Otvoritev je bila točno ista kakor dva dni prej v Szabovi partiji z menoj: Toda Landau je z enostavno potezo dosegel popolno izenačenje pozicije in partija se je že po 20 potezah končala re-

Velik požar v ptujski okolici

Škoda iznaša več stotisoč dinarjev

Ptuj, 13. januarja

V Leskovcu pri Sv. Andražu je danes ponoči nastal velik požar, ki je bil viden daleč naokrog. V plamenih je bila vsa hiša z gospodarskim poslopjem, last veleposestnika Ignaca Vindiša z Brega pri Ptuj. Vse to je imel v najemu trgovec Ivan Pinterič, ki je vodil svojo trgovino.

Ogenj je nastal davi okrog 3. zjutraj. Domnevalo, da je začelo goreti v kurilnici, kamor je prejšnji večer neki voznik naložil ogelje, ki je pa ležalo tudi še po tleh. V bližini je ležala slama, ki se je vnela in tako je nastal katastrofalen ogenj. Neke ženske, ki so bile v ranem jutru na poti v Ptuj, so prve opazile ogenj, in na njihove krike so prihiteli domači

gasilci ter pričeli z reševalno akcijo. Čeprav so imeli na razpolago samo ročno brizgalo in so bili proti ognju skoraj brez moči, so s požrtvovalnim delom vendarle rešili skoraj vse trgovsko blago iz goreče trgovine, kakor tudi pohištvo. Pri gašenju sta pomagali tudi gasilski četi od št. Vida in Ptuj. Ptujski gasilci so bili okrog 1/7. zjutraj na kraju požara z dvema motorkama in takoj začeli z reševalno akcijo. Videli so, da gorečih objektov ni mogoče več rešiti, zato so začeli omejevali požar. Sreča v nesreči je bila, da je pihal južen veter, ki je obračal plamene v drugo smer, sicer bi zgorela vsa vas. Vindiševa hiša z vsemi gospodarskimi poslopiji in skladišče z veliko zalogo blaga je zgorelo do tal. Škoda gre v stotisoče.

Ker je branil sestro, je umoril svaka

Avgust Muc s Krupe obaojen na 4 leta zapore

Ljubljana, 13. januarja

Na ljubljanskem sodišču je danes pozno v popoldne zasedel veliki kazenski senat, v katerem so pod predsedstvom s. o. s. Kralja sodelovali gg. s. o. s. Brelih, Lederhas, Fellahar in Kokalj. Sodili so mladolletnemu Avgustu Mucu iz Primostka pri Krupi v Beli Krajini, ki je bil obtožen, da je avgusta lani na Krupi s sekiro pobil Ivana Ivanjskega, svaka svoje sestre Marije, poročenca Ivanjskove. Proti Mucu se je že v Novem mestu vršila razprava in isti stvari in je bil od novomeškega senata obsojen na 4 leta zapore, toda proti tej razsodbi je državni tožilec vložil predlog za revizijo, obtoženi pa se je pritožil proti odmeri kazni. Ljubljansko apelacijsko sodišče je ugodilo reviziji državnega tožila in je odredilo ponovno razpravo, obenem pa je delegiralo tudi ljubljansko okrožno sodišče za razsodo in to na prošnjo novomeškega sodišča zaradi določil § 29. k. p. Novomeškemu sodišču sta namreč primanjkovala dva sodnika po določilih omenjenega paragrafa. Obtožbo pred ljubljanskim sodiščem je zastopal državni tožilec dr. Pompe, obtožbenca pa je zagovarjal odvetnik dr. Krivic. Razprava je bila tajna.

Ozadje strašnega umora so prav za prav prerokanja med člani Ivanjskove družine zaradi grunta. Stari Ivanjski je izročil posestvo mlajšemu sinu Jožetu, ki se je februarja lani poročil z obtožbeno sestro Marijo. Ko je moral Jože kmalu po očetovi smrti k vojakom, je na domu ostala le njegova žena, pa brat Ivan in sestra Ana. Pokojni Ivan, ki se ni dosti brigal za posestvo in je bil na vasi precej na slabem glasu kot tatič, izžvač in pretepač, pa je do vseh, ki so ostali na posestvu gojil precejšnjo mržnjo, ker se je čutil zapostavljenega in prezrtega pri predaji posestva mlajšemu bratu. Spori so bili na dnevnem redu. Ivan je posebno sovražil svojo svakinjo kakor nekakšno pritepenko. Usodnega dne se je pojavil spet v njen v hiši, izžvač in celo dejansko je napadel svojo svakinjo, kar je imelo za posledico, da je kmalu nato splavila. Ona in njena sestra Ana, ki je slučajno bila pri njej, sta začeli klicati na pomoč in sta priklicali tudi obtoženega brata Avgusta, ki je v bližini hiše pasel konje. Ko je prihitel k sestram na pomoč, sta si bila z Ivanom takoj v laseh, ruvanje pa je končalo s tako hudimi Ivanovimi poškodbami, da je obležal v mlaki krvi in takoj izdihnil.

Avgust je od vsega početka dejanje v bistvu priznaval, toda zagovarjal se je, da je ravnal v silobranu, češ da je pokojnega svaka udaril s sekiro zato, ker je šel nanj z odprtim nožem in mu grozil, da bo ubil njega in sestro.

Neposrednih očitilcev pri tem, kako se je nesrečni dogodek do konca odigral, ni

»Ti seveda misliš, da se je tudi tega naučil od mene!«
(Judge)

VELESENZACIJA!

Danes premiera!

Velikasten film, ki Vam pokaže usodo 7 krasnih biserov, ki jih je podaril papež Klement VII. svoji nečakinji Katarini Medici in od katerih so 4 biseri danes vdelani v angleško kraljevo krono. Senzacionalni dogodki

v zvezl s temi biseri od leta 1518 do leta 1937! V tem gigantskem filmu ljubezni, strasti, oboževanja, srda, smrtnege sovraštva, ubejev in fatalnih nesreč nastopajo zgodovinske osebnosti papež Klement VII, Katarina Medici, Maria Stuart, kraljica Viktorija, Elizabeta, Napoleon, Henrik VIII itd.

Po vsem svetu je imel ta film ogromen uspeh!

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri

KINO UNION, tel. 22-21

Gospodična Sonja Ivančičeva bo zapela na Slovenskem večeru Fleišmanovega Metuljčka in Posch-ovo Ariojo in variacije. Mlada umetnica študira petje v Ljubljani pri znani pevski pedagoginji ge. Foodranspergovi, izpopolnjevala pa je že svoj glas v Italiji pri svetovnih pevskih kapacitetah, pri profesorjih Pesci in Astolfo.

G. Kajetan Burger je eden najnadarjenjših gojencev našega konservatorija. Drevo na XVIII. Slovenskem večeru igral violino solo: Sukovo »Balado« in Zaryckega »Mazurko«. Spremljal ga bo g. Bojan Adamič.

DREVI XVIII. Slovanski večer

TABOR ob 20.30

Predprodaja vstopnic danes ves dan Tomanova 3. Narodne noše vabljen.
Rezerviranje lož tel. 2974. Obleda temna — večerna!

Domače vesti

Kritika

Publicistka Angela Vodetova je izdala knjigo »Spol in usoda« Delavsko glasilo »Slovenski delavec« je o tej knjigi prineslo sledečo oceno:

»Angela je stara, bo najbrž tudi garala s svojo knjigo »Spol in usoda«. Angela Vodetova namreč za skupinske paritvene zakone se zavzema. Angela je očividno stara, predpolno stara, da pogreva staro marksistično, od vseh zavrženo in obsojeno propagando za skupinski paritveni zakon. Angela pa mora biti tudi grda tako grda, kakor je vsaka cunjica, ki je sleherne mu rada za podnožek, da si vanjo čevljuje. Pošten moški na ženo s skupinskimi nagoni se ne pljuje ne. Stran pogleda in mirno gre, ker mu rože s takim duhom, kot ga Angela širi v svoji brošuri »Spol in usoda« od daleč smrdijo.«

Kot člani slovenskega narodnega občestva in kot kulturni ljudje z ogorčenjem zavračamo tak način pisanja, ki ne zadene in ne žali le poedine človeške osebnosti, temveč uničuje temeljne osnove našega narodnega sožitja, niža naš kulturni nivo in vzgaja ljudi, ki bodo brez čute odgovornosti in brez plemenitosti gledali na delo bratov in sester v narodnem občestvu.

Pozdravljamo vsako stvarno kritiko, — tak način pisanja pa žali vsakega resničnega in polnovrednega človeka.

Ta dopis smo poslale v objavo vsem dnevnikom in tednikom.

Zveza akademsko izobraženih žen, sekcija Ljubljana:

Dr. Angela Piskernik, predsednica.
V. Pachiner, tajnica.

* Upravni odbor Zveze kulturnih društev v Ljubljani opozarja ponovno vsa v Zvezi včlanjena društva, njene sodelavce in predavatelje, da bo občni zbor jutri v nedeljo ob 9. v predavateljski dvorani Udruga jugoslovenskih inženjerjev v Kazini, Kongresni trg št. 1, 2. nadstropje, levo.

* Diplomirani so bili na pravni fakulteti univerze v Ljubljani gg. Ing. Julij Kubiš Stane Pavlič, oboje iz Ljubljane, in Miha Dermota iz Železnikov. Čestitamo!

* Diplomirani je bil 10. t. m. na veterinarski fakulteti univerze v Zagrebu g. Leo Rigel iz Jevnice.

* Sodniški izpit sta opravila pri apelacijskem sodišču v Ljubljani gg. Fortuna Stanko in dr. Trampuz Milan, sodniška pripravnika pri okrožnem sodišču v Mariboru. Čestitamo!

ORI rez S 01 15 483-32

Pri neredni stolici, naplunjenosti črevesja zaradi zaganjanja, odvajanja naravnega »Franz-Josefova« grenčica zaostanek prebave, nakupičene v črevesju. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« naravnega grenčica s popolnim uspehom pri moških, ženah in takisto pri otrocih.

ORI rez S 01 15 483-32

* Varaždinska Narodna čitalnica. Leta 1838. so ilirci v Varaždinu ustanovili svojo čitalnico ter ji dali ime »Ilirsko čitalniško društvo«. Pod tem imenom je čitalnica delovala do leta 1843., ko je bilo ilirsko ime prepovedano. Za nov naslov si je vzela čitalnica ime »Narodna čitalnica« ter obdržala ta naziv do l. 1852., ko so bili v dobi Bachovega absolutizma prepovedani tudi vsi naslovi, ki podčrtavajo narodnost. Pod nevtralnim imenom »Dvorana« je čitalnica potem delovala vse do osvoboditve l. 1918. Takrat je prevzela spet svojo staro ime Narodna čitalnica. Velika prosvetna ustanova je imela te dni svojo glavno skupščino, na kateri je sklenila izpolniti svojo bogato knjižnico.

* Gostovanje Trbovelčanov v Litli. Drevo ob 20. bodo gostovali v litljskem Sokolskem domu člani Trboveljske sokolske gledališke družine z zanimivo in zabavo polno komedijo »Zadrega nad zadregom«. Komedijo so že večkrat z uspehom izvajali na domačih deskah. Trboveljski gledališki diletanse so znani kot najbolj resna in homogena gledališka družina na vsem našem podeželju. Zato imajo prija telji gledališke umetnosti iz Litlje. Smar tna in ostra okoliš izredno tepo prišlo, da prežve vever večer ob igri odličnih Trbovelčanov.

NIKOLAR VAS NE RAZOČ RA

Vaš Prijatelj.

Sporočite svoj naslov upravi »Prijatelj«. Ljubljana, Dalmatinova 8/1, da vam pošlje eno številko brezplačno na ogled.

* Božičnica na Kapli. Poročajo nam: Revni obmejni šolski otroci so bili za ožičnico bogato obdarovani. Tudi na Kaplo je prišel Božiček ter s svojimi darovi razveselil uboge »arje« in njihove starše, ki so bili v velikih skrbih, kako naj bi priskrbeli lastnim otrokom vse potrebno za dolgo in hudo zimo. A v tej stiski so se našli velikodušni dobrotniki, ki so na Kaplo poslali toliko »baga«, da smo v šoli obdarili 140 revnih otrok. Zahvala za to, datno pomoč gre mariborskemu Rotary-klubu, ki je na pobudo šefa obmejnega in železniške policije g. Krajnoviča uvedel nabiralno akcijo za obmejne otroke. Z izdatnimi darovi nas je podprla tudi CM in kr. banaska uprava. Društvo »Dom v sokofoke« v Ljubljani pa je še posebej perliom in obkram obdarilo 40 revnih družin. Revni otroci in njihovi starši s vsem dobrotnikom priščno zahvaljujejo.

* Najcenejša slovenska revija svoje vrste je ilustrirani obzornik »Življenje in svet«, ki prinaša poleg izvirnih leposlovnih prispevkov aktualne članke iz vseh panog sodobne vede ter razpravlja o važnih javnih vprašanjih. Prva številka novega letnika izide v začetku prihodnjega tedna v prenovljeni obliki in z lepim tiskom. Naročila sprejema uprava ilustrirane revije »Življenje in svet« v Ljubljani, Aleševčeva ul. 16., kamor naj blagovolijo tudi stari naročniki sporočiti svoj točen naslov, da bodo mogli brez zamude prejeti že prvo (dvojno) številko novega letnika.

* Društvo Slovencev v Zagrebu »Narodni dom« priredi danes v društvenih prostorih, Berislavičeva 11 čajanko Začetek ob 21. Člani in prijatelji našega društva vljudno vabljeni.

BOUVIER
VINO V STEKLENICAH
GORNJA RADGONA

* Koroške novice. V Bilčovsu je umrl bivši posestnik znane Kralgarjeve kmetije, Egidij Andrejaš, ki je bil najstarejši občan in zaradi značajnosti in dobrosočnosti visoko čislán v vsem kraju. Rodil se je leta 1847. kot sin prvega župana bilčovske občine. — Občini Bilčovs in Gornja Vesca bodo združili v eno občino, ki se bo zvala Bilčovs. Od dosedanje bilčovske občine pa bodo odcepili vas Novo selo ter priključili občini Kotmara vas. — Do, mov v Borovljah je prišlo za praznike na obisk več puškarjev, ki so dobili delo v raznih nemških tovarnah orožja. Nekaj jih je prišlo celo iz Berlina. Na novega leta dan so se vsi vrnili. Po izkazu državne preizkuševalnice orožja so lani izdelali v Borovljah 2453 pušk. Kljub temu, da je borovelski puškarni država prisločila na pomoč in posredovala tudi pri prodaji, je bila produkcija še manjša, kakor prejšnje leto.

Danes zvečer ob 20. DIES
v Trgovskem domu

Vljudno vabi Sportni klub »Reka«.

* Snežne razmere v planinah so ugodne, daj je v dolinah južno vreme. Pregledujoč vremenska poročila zadnjih 14 dni, moremo ugotoviti, da je znašala temperatura na Komni stalno pod ničlo ter se je gibala od minus 4 do minus 8 stopinj pod ničlo torej v onih mejah ki so za smučarja najugodnejše. Kakovost snega je tudi dobra — prišle na podlagi 2 metrov snega. Kotanje so visoko zalite z bleščočim snegom. vreme v višinah je še vedno jasno ali le poloblačno. Ne smemo sediti vremena v planinah po Ljubljani ne sme nas motiti megla v ljubljanski kotlini! Dom na Komni ima za januar in tudi za nadaljnje mesece še dovolj ležišč na razpolago. Planinci smučarji, ki se hočejo navžiti krasot zimskih potoke v planinah, imajo sedaj najlepšo priliko da v prijetni domači družbi prebijajo 10 do 20 dni v smučarskem raju — na prostorni Komni. Do Zlatoroga je cesta uporabna kar je doseglo trudopolno prizadevanje SPD in Tujskoprometnega društva Sv. Janez Pred vzponom v Dom na Komni je prijeten počitek preko noči v »Zlatorogu«, ki razpolaga z vsem udobjem modernega hotela. Ljubitelji Kranjske gorske okolišice pohite na Vrščič, kjer je bila v zadnjih dneh temperatura minus 7 stopinj in kjer je 90 cm suhega pršiča. Vzhod do Eriavčeve kočje je položen, okrenčeni v planinski kočji so na razpolago v občini meri in smuk v dolino po široki nezvočni cesti le velik užitek. Ako ljubljanska megla od časa do časa dvigne svojo zaveso, vidimo Kamninske planine v belom čaru Velika Planina in Kravace imata nad 120 cm snega, po vrhu idealen pršič, povprečna temperatura znaša tam gori 4 stopinje pod ničlo. Na Veliko Planino vodi izražena pot iz Stahovice mimo Sv. Primoža za Kravace pa je najprikladnejše izhodišče Cerklje, kamor vozi iz Ljubljane Žužkov avtobus, ki nudi članom SPD posebne ugodnosti. Pohitimo torej iz mestne meje v zimsko planinsko prirodo, ki reši človeka vse vsakdanje more, ter ga razvedri in umiri. Člane SPD opozarjamo, da morajo biti članske izkaznice opremljene do 31. t. m. s člansko znamko za leto 1939, ker so sicer neveljavne. Vse podrobne informacije o zimskih turah dobite v pisarni SPD, Ljubljana, Aleksandrova 4-1.

* Dvakrat je premagal 20 napadalcev. V okolici Petrinje uživa mlinar Anton Marček sloves najmočnejšega moža v vsem okraju. Tako je močan, da sam sname in spet natakne milinski kamen. Njegova slava pa ni všeč bojevitim vaškim fantom. Oni dan se jih je zbralo 20 v namenu, da bi močnega mlinarja, ki se je mudil v vaški gostilni, pretepli. Za korajž so se precej napili, a ko se lotil mlinarja, je bilo presenečenje veliko in tudi bridko občutno. Mlinar je fante kar po vrsti pometal iz gostilne. Zvečer, ko se je vračal domov, so ga napadli še enkrat in tu, di takrat jih je prematil.

* Motorni vlaki na bosanskih železnica. V noči 20. t. m. stopi v veljavo nov vozni red na bosansko-hercegovskih železnica, nica in 21. t. m. bodo uvedeni motorni vlaki tudi na progi Sarajevo — Brod. Iz Sarajeva bo odhajal motorni vlak ob 5.45 zjutraj, iz Broda v Sarajevo pa ob 13.10. Motorni vlak bo imel v Brodu zvezo z brzovlakom proti Zagrebu in Beogradu ter s potniškim vlakom iz Tuzle, Jajca in Travrnika. Z uvedbo motornih vlakov na progi Sarajevo — Brod bo tujski promet mnogo pridobil, ker bo vožnja na tej progi znatno skrajšana. Od Sarajeva do Broda vozijo brzovlaki 8 ur in pol, motorni vlak pa bo vozil samo 6 ur. Vožnja iz Beograda ali Zagreba v Sarajevo bo trajala zdaj samo 10 ur. Na ozkotirnih progah Beograd — Sarajevo in Sarajevo — Dubrovnik ostanajo motorni vlaki v prometu kakor doslej. Ker voz motorni vlak od Sarajeva do Dubrovnika 7 ur, se bo dalo priti iz Zagreba preko Bosne v Dubrovnik v 17 urah. Poleg motornih vlakov bo ostal v prometu tudi brzovlak, ki odhaja iz Sarajeva ob 17.51, iz Broda proti Sarajevu pa ob 3.18. Na tej progi ostanajo tudi vsi trije osebni vlaki, ravno tako osebni vlaki na progi Sarajevo — Beograd in Sarajevo — Dubrovnik ter bo ukinjen samo dosednji potniški vlak Sarajevo — Metković.

* Stari grobovi v dubrovniški cerkvi Male bratce. Kakor znano, iščejo v starodavni franciskanski cerkvi Male bratce v Dubrovniku grob velikega pesnika Ivana Gundulića. V cerkvi so grobovi pred glavnim oltarjem in v zakristiji, a med grobovi pred oltarjem je eden s ploščo, v katero je vrezan grb Gundulićeve rodbine. V starih listinah so grobovi označeni s številkami in navedeno je, da ima pesnikov grob številko 6. Nekaj starih grobov so že odkopali, a pesnikovega groba še niso našli. Odkopali so grob dubrovniškega pesnika Lalića iz XVII. stoletja. Ta grob ima številko 7. Potem so odkopali grob št. 8, v katerem so ostanki Nikole Boškovića, očeta slavnega učenjaka Rudjara Boškovića. Nikola Bošković je bil pokopani l. 1721. Odkrit je tudi grob patricija Pribila Miočila, ki je bil baje sorodnik ogrskega kralja Matije Korvina. Ta grob ima številko 4. Starodavna cerkev ostane do zaključka iskanja zaprta, da ne bi dela motili radovedneži.

otvoril svojo novo podružnico na Tyrševi cesti 22,
In se za cenjeni obisk priporočam.

K. Prelog.

* »Žena 1939«, mesečnik v službi našnje žene se je letos znatno povečal in izpopolnil. Že naslova stran, eleganten popoldanski model, izvirna studija modne risarice in svetovalke gđ. Nađe Lampretove, nas prijetno preseneti. Vsebinska prve številke je zelo pestra in zanimiva. Priloga »Za proste ure«, list za praktična ročna dela pa prinaša »Nove vzorce za puloverje«, »Kvadrant vstavek za storo«, »Blazin v umetnem pletenju« in »Voieno garnituro za dojenčka«. Poleg navedenega prinaša prva številka še štiri strani elegantnih, izvirnih modnih skic, prilogo kuharskih receptov na posebnem kartoniranem papirju in krasno krojno polo s številnimi kroji in predlogami ročnih del. List ureja Ivo Zor, ina Slokanova. Nada Lampretova, Mira Zorova in Ljuba ing. Schauerjeva.

* Dobra turistična sezona se obeta. Povpraševanja, ki prihajajo na naslov naših turističnih organizacij ter posameznih pri morskimi letovišč in hotelov in inozemskih turističnih ustanov, so porok, da bo leto, šnja turistična sezona prav dobra. V dobi večji meri kakor doslej se zanimajo za našo revlerio turističev severnih evropskih držav, Švice, Anglije ter Amerike. Vsi večji hoteli v Dubrovniku in drugih krajih se že zdaj pripravljajo na prihod tujcev ter razširjajo svoja poslopja.

Iz Ljubljane
u. Poslednja pot Alojzija Vodnika. Ob udeležbi velike množice občestva in najodličnejših predstavnikov naše javnosti je v sredo popoldne ugledni podjetnik, kamnoseki moister in posestnik Alojzija Vodnik nastopil svojo poslednjo pot. Ob 15 je šentpetrski župnik Košmrlj pred pragram pokopinkevoga doma ob asistenci duhovščine blagoslovil krsto in opravil molitve, nato pa se je od raitkega v toplih besedah poslovil predsednik Zbornice za TOI Jelačin, ki je govoril hkratu v imenu upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke in Združenih vevšk' papirnic. Združeni pevski zbori so pod vodstvom dirigenta Godca zapeli žalostinke. Nato se je razvil velik žalni sprevod do Kolodvorski in Slomškovi ulici proti Sv. Križu. Za vozom s krsto, v katerega je bilo vpreženih 6 konj, so poleg sorodstva stonali predsednik mestne občine dr. Adlešič, predsednik društva bančnih zavodov dr. Stokar, predstavniki naših gospodarskih in finančnih krogov in pa zastopniki naših kulturnih ustanov z upravnikom Narodnega gledališča Otomom Zupančičem na čelu. Smotimo Alojzija Vodnika ko Ljubljana ohranila časten spomin!

u. V počastitev blagopokojne gospe Josipine Staretove je mestni svetnik inspektor g. Josip Wester za mestne reve, že daroval 100 din, mestni fizik g. dr. Mavrič Rus 300 din in ga. Josipina in g. Franc Pretnar, ravnatelj Mestne hranilnice Ljubljanske, pa 200 din, a mestni socialni urad je v znamenje teh daril položil na krsto pokojne gospodinje Kolovca in Rupertvrha preproste vence s trakovi in mestnih barvah. S priščno zahvalo do, brotnikom revežev opozarja mestno po, glavarstvo na geslo: »Počastimo rajne z dobrimi deli!« V notici o smrti ugledne pokojnice je bilo včeraj pomotoma navedeno, da je Kolovca na Dolenjskem, na mesto na Gorenjskem.

u. Potujoče občinstvo opozarjamo, da se je biljetarna Putnik preselila iz hotela Metropol na Miklošičevo cesto št. 17.

KINO SLOGA, tel. 27-30. — DANES PREMIERA ob 16., 19. in 21. uri! — Vesela in zabavna parodija na aristokratsko družabo nepristopnost in na njihova demokratska načela! LORD LAKAJ
V glavni vlogi: HANS SOHNKER — FITA BENKHOFF — ROSE STRADNER.
Dovršena filmska igra polna humorja, komike, šale in dvptipov!
Ob 14.30 poslednjič »DEMONI ZRAKA«. — Napeta pustolovščina mednarodnih vohunov na prekoceanem poletu!

u. K pogrebu gospe Josipine Staretove na Kolovca-Rove bo odpeljal ljubljanske pogrebce poseben avto iz Tavčarjeve ulice ob tri četrti na 9. dopoldne.

u. O mednarodnem gospodarstvu v letu 1938. je predaval sroč pod okriljem Društva trgovskih absoventov dr. Branko Verčon. V zanimivem in poučnem referatu je nakazal nekaj bistvenih elementov, ki so v vseh povojnih letih odločali tudi o razvoju mednarodnega gospodarstva. Podal je osnove glavnega razvoja v zadnjih dvajsetih letih, z igro veselil in njihovi interesni aferami, ter je na koncu poudaril važnost pravilnega gledanja na svetovne dogodke in svaril pred pretiranim optimizmom prav tako kakor pred pretiranim pesimizmom, ki se ga morajo varovati prav pripadniki tako majhne, ga naroda, kakršen je naš.

Zoper prehlad in hripo
užiti kilekovača in izbora slivovka v delikatesi JANEŠ. ALEKSANDROVA 12, tel. št. 3455.

u. Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek 17. t. m. ob 18.15 bo predaval v mineraloški predavalnici univerze g. inž. dr. mont. Josip Baturič o geofizikalnih metodah raziskavanja rudnih slojšč.

u. Za kuhinjo najrevnejših v stari cerkvi je darovala tverka Fr. Stupica, trgovca z železnino in poljedelskimi stroji na Gosposvetski cesti 1, 300 din. Restavater g. Ciril Majcen je podaril v isti na, men 1 vrečo pšenične moke, a nelmenova, na dobrotnica je poslala 200 din, prav tako pa g. Janko Cirman trgovec in gostilničar v Mednem, 100 din. Dobrotnikom najrevnejših se mestno poglavarstvo naj, lepše zahvaljuje.

otvoril svojo novo podružnico na Tyrševi cesti 22,
In se za cenjeni obisk priporočam.

K. Prelog.

u. Za mestne reveže je darovala rodbina notarja dr. Krevlja 150 din namesto cvetja na krsto umrlega Josipa Verliča, namesto cvetja na krsto umrlega Alojzija Vodnika so pa darovali stanovalci njegove hiše v Tavčarjevi ulici 4, 260 din. Z najlepšo zahvalo darovalcem mestno poglavarstvo z zadovoljstvom ugotavlja, da naša dobrosrčna javnost vsak dan bolj upošteva geslo: »Počastimo rajne z dobrimi deli!«

u. Pedagoško društvo v Ljubljani priredi danes ob 18 v dvorani Mineraloškega inštituta na univerzi predavanje docenta dr. Vladimira Murko. Predavatelj bo razpravljal o »Pouku gospodarstva v naših šolah.« Vse, ki se zanimajo za to zadevno mnenje našega priznanega strokovnjaka, so vljudno vabljeni. — Vstop prost.

Vrstnik šampanjca »Biser«
samo 28 din liter — v delikatesi JANEŠ, Aleksandrova 12, tel. št. 3455.

u. Šentjakobsko gledališče ponovi drvi in jutri zvečer nadvse uspešno vojno satiro »Dobri vojak švejk«. Po pravici lahko rečemo, da je to delo eno najboljših kar jih je ustvaril slovanski genij po vojni. S tem delom nam Hašek ni postal samo zanimive galerije tipov iz frontnega življenja, temveč tudi slajno satiro na vojno. Skozi vse dejanje se iz ozadja posmehuje avtor na degenerirane in po, kvarjene tipe avstrijske armade, ki so s to vojno zasadih lopat v lastni grob. Pre, prosti, toda prebrisani Slovani švejk, se norčujejo po svoje, instinktu mu pravi, da se približuje konec avstrijskega gospodarstva. Rezervirajte si vstopnice pred predstavo.

ZADOVOLJNI BOSTE,
ako se pravočasno naročite na novi letnik ilustrirane revije

ŽIVLJENJE IN SVET

v novi opremi in na lepem papirju.

Naročila sprejema uprava revije Ljubljana — Aleševčeva ul. 16. Zahtevajte prospekte!

u. Liga proti alkoholizmu bo ustanovljena v ponedeljek. Prejeli smo: Ob zaključku prvega slovenskega treznostnega tedna v preteklem letu se je izmed sodelujočih zastopnikov javnih in zasebnih korporacij ustanovil pripravljalni odbor za Ligo proti alkoholizmu, da pripravi vse potrebno za ustanovitev le-te. Odbor je svoje delo dokončal in na zadnji seji se je odločil za ustanovni občni zbor, ki se bo vršil v ponedeljek 16. januarja t. l. ob 1/20. uri v magistratni sejni dvorani.

u. Mestno zdravniško dežurno službo bo opravljala ob soboti ob 20. ure do ponedeljka 8. ure zjutraj mestna zdravnica dr. Žitkova, Pleteršnikova ul. št. 13/1. telefon št. 47-64.

XV. OBRTNIŠKI PLES

bo **DANES**
v dvorani Kazine. — Vabljeni vsi obrtniki in prijatelji obrtniškega stanu.

u. Društvo »Dom slepih v Ljubljani« se iskreno zahvaljuje Evangeliskemu gospejstvu društvu, za naklonjeni dar 200 din namesto venca na krsto g. Hansu Gerstnerju, direktorju Filharmonične družbe v poklju.

Izjava

Gosp. Ante Kornič, trgovski poslovodja v Ljubljani, je včeraj objavil v ljubljanskih dnevnikih izjavo, da mu je zmanjkala vložna knjižica št. 38.213 Kmetске posojilnice v Ljubljani na ime »Tonček«, zato svari vsakogar pred nakupom.

K temu opozorilu odločno izjavljam, da se g. Ante Kornič vmešava v mojo lastnino. Knjižica Kmetске hranilnice in posojilnice v Ljubljani št. 38.213 glaseča se na ime »Tonček« je že od leta 1938 popolna moja last, o čemer dovolj pričuje njegova lastna izjava pri imenovanju hranilničarja. Ker sem postala polnoletna, prepovedujem vsako vmešavanje v mojo lastnino.

Lili P.

Danes ob 14³⁰, 17³⁰ in 20³⁰ uri »JOŠIVARA« in »MOŽ, KI JE RAZBIL BANKO« — Kino Moste.

SPECIALIST ZA PLJUČNE BOLEZNI
Med. Univ.
Dr. Baldomir SAVINŠEK
naznanja, da je pričel ordinirati.
v Ljubljani, nova ulica za palačo banke »Slavije« (podatjske pasaze nebotičnika)
Ordinira od 11 — 1/2 in od 3 — 5.

Iz Celja

u. Šolska proslava sv. Save. Na dan sv. Save v petek 27. t. m. bo ob 9. služba božja v pravoslavni cerkvi sv. Save. Po službi božji bo krenila procesija v telovadnico I dr. narodne šole, kjer se bo pričela ob 10.30 šolska proslava z blagoslovljenjem vode in rezanjem kolača. V četrtek 26. t. m. bo ob 17. v pravoslavni cerkvi bdenje (večernja z jutrenjo).

u. Pravošlavna služba božja na Bogojavljenje v četrtek 19. t. m. bo v celjski pravoslavni cerkvi ob 9., blagoslovljenje vode pa ob 10. V sredo 18. t. m. in četrtek 19. t. m. popoldne bo blagoslovljanje stanovanj pravoslavnih vernikov.

u. Podmladka Jedranske straže na drž. deski in deliški meštanski šoli v Celju bosta na splošno željo ponovila jutri, v nedeljo, ob 16. v celjskem gledališču Goliovo krasno božično igro »Petrčkove poslednje sanje« v režiji g. J. T. maziča. Sodeluje 60 dijakov in dijakinj ter Celjsko pevsko društvo. Igra je imela na štefanovo izreden uspeh. Želez. zveze so r. vse strani ugodne. Udeležite se te lepe predstave v čim večjem številu!

u. Brezposelnost venomer narašča. Pri celjski borzi delo je bilo 10. t. m. v evidenci že 1016 brezposelnih (879 moških in 137 žensk) nasproti 864 (752 moških in 112 ženskam) dne 31. decembra.

u. Davčne karte za h'šno služabništvo. Davčna uprava v Celju razlašja: Delodajalci, ki zaposlujejo h'šno služabništvo, se opozarjajo, da si do 31. t. m. nabavijo davčne karte in se s tem izognejo petkratni kazni v smislu člena 95. zakona o neposrednih davkih.

u. Huda nesreča pri delu. V četrtek se je hudo ponesrečil 22-letni, pri regulaciji Savinje zaposleni delavec Jakob Zavšek iz Pečovnika pri Celju. Pri delu ga je zadela vozilca za prevažanje gradiva s takoko silo, da mu je zdrobil čeljust. Zavšek se zdravi v celjski bolnišnici.

Iz Maribora

u. V dvorani Ljudske univerze bo pre, daval v torek 17. t. m. o Hamburgu naš rojak g. Leo Potončnik. Vstopnine ni. Predavanje spremljajo filmi. Predavanje bo v okviru Tujskoprometne zveze v Mariboru in Združenja trgovcev za mesto Maribor.

u. Uspela »Maturac«. Premiera znane Fodorjeve čustvene veseligrice »Maturac« je prodorno uspeša. Številno občinstvo ni štedilo s priznanjem režiserju ter ostalim sodelu.

u. red D. Jutri v nedeljo popoldne »Aida«, zvečer pa prva repriza »Maturac«.

u. Tiskarski škrt se je pojavil v gledališkem psmu, ki je bilo objavljeno v kult. delu četrtkovne številke. Zavedni pasus se ima pravilno glasilati: Rustikalno robustna in ne »muzikalno robustna«. — Pomota je nastala pri telefoničnem prenosu tudi v notici o razpisu Slovske nagrađe v znesku 5000 din za l. 1938 in 1939. Pravico do tekmovanja imajo v mariborskem področju delujoči pisatelji leposlov. ci. Dela je treba predložiti do 1. oktobra leta 1939. predsedniku mestne občine, tako da je avtor označen z geslom, njegov naslov pa priložen v zaprti kuverti.

u. Na večeršnjem ribjem trgu so bile cene naslednje: ribe sv. Petra po 26, g.ri, ci po 10, sardele 12, cipli 18, barboni 28, raki 32, molli 20, aziali 22, listi 24.

PREMIERA FILMA,
ki bo ostal nepozaben v vašem spominu!
— Tempo, lepota, sproščenost, smeh! —
Veliki jubilejni Metro-Blager, krasna filmska drama iz vrhunce življenja in ljubezni!

DANES ob 16., 19. in 21. uri!
Maškarada

V glavnih vlogah:
Luise Rainer, William Powell
Rezervirajte si vstopnice že v predprodaji!
KINO MATICA, 21-24

Gospodarstvo

K najnovijem deviznim ukrepom

Ze včeraj smo v zvezi z ukinjeno intervencijo Narodne banke v korist nemške klirinske marke poročali, da je istočasno Narodna banka sporočila pooblaščenim denarnim zavodom, da ne reflektira več na obvezno ponudbo ene četrtine izvoznih deviz po tečaju 238 din. Tozadevni cirkular Narodne banke se glasi takole:

»V zvezi z našim cirkularjem Dev. br. 103 od 27. decembra 1938, v katerem je bila sporočena odločba finančnega ministarstva (br. 70.906-VIII) od 22. decembra 1938, da je treba obvezno ponuditi Narodni banki na odkup po specialnem tečaju (238 din za 1 angleški funt) tudi 25 odst. izvoznih deviz, se obveščajo vsi denarni zavodi, pooblaščen za poslovanje z devizami in valutami, da Narodna banka za sedaj ne bo reflektirala na odkup 25 odst. izvoznih deviz po tečaju 238 din za 1 angleški funt, tako da so v bodoče izvozniki dolžni odstopati Narodni banki do nadaljnjega odločbe samo 25 odst. svojih deviz po uradnem tečaju. Potem takem smejo izvozniki 75 odst. dobljenih izvoznih deviz prodajati svobodno na domačih borzih preko pooblaščenih zavodov. Pooblaščen zavodi bodo obvestili zainteresirane izvoznike o tej odločbi.«

Po tej spremembi predpisov glede obvezne ponudbe izvoznih deviz Narodni banki se celotni izkupiček izvoznikov za dobljene devize sorazmerno poveča. Kajti sedaj smejo izvozniki ono četrtino, ki so jo doslej morali oddati po tečaju 238 din, prodati na svobodnem trgu po višjem svobodnem tečaju. Ta svobodni tečaj je doslej znašal 262, sedaj pa je popustil na 258. Tudi če uočestvamo ta padec svobodnega funta od 262 na 258, se celotni izkupiček za devize poveča tako, da dobi izvoznik 7 din pri funtu ali skoro 3 odst. več. V primeri s prejšnjim stanjem je sedanje stanje naslednje:

Doslej	po novem stanju
25% po 206 din	25% po 206 din
25% po 238 din	—
50% po 262 din	75% po 258 din
povprečno 241 din	povprečno 248 din

Čeprav je sedaj tečaj angleškega funta na svobodnem trgu popustil od 262 na 258 din, znaša po današnjem stanju izkupiček za izvoznike devize povprečno 248 din za 1 funt, medtem ko je doslej navzlic višjemu tečaju na svobodnem trgu znašal le 241 din. Nadaljni cirkular Narodne banke, ki se tiče nemške klirinske marke, pa se glasi:

»V zvezi s cirkularjem dev. br. 78 od 4. novembra 1938 se obveščajo vsi pooblaščen denarni zavodi, da Narodna banka, počenši od 12. t. m., ne bo več dnevno intervencirala na domačih borzih zaradi vzdrževanja tečaja klirinske marke na višini,

določen v označenem cirkularju. Istočasno se odobrava terminsko poslovanje s klirinskimi markami po odredbah, ki so veljale, preden je bil izdan omenjeni cirkular.«

Kakor nam poročajo iz Beograda, se potrjuje vest, da Narodna banka ne bo dala prepustila nemške marke svobodni igri ponudbe in povpraševanja in ne bo dopustila prevelikih fluktuacij. Zato je včeraj z intervencijami nastavila nadaljnje nazadovanje marke izpod 13.80. V borznih krogih pa računajo s tem, da bo tečaj marke še nekoliko popustil in da se bo potem ustabil na višini 13.50. Kakor smo že včeraj poročali, je bila Narodna banka po nemško-jugoslovenskem trgovinskem sporazumu dolžna skrbeti za to, da se drži borzni tečaj klirinske marke v mejah med 14.30 do 14.70. Kakor sedaj poročajo iz Beograda, pa je bila ta obveznost v pogodbi v toliko omejena, da je bila Narodna banka obvezana v svrhu intervencije okupiti le določen znesek klirinske marke. Ko je Narodna banka s svojimi nakupi v svrhu intervencije dosegla ta znesek je imela po pogodbi pravico prenehati z nadaljnjimi intervencijami. Kakor smo že včeraj poudarili, bi bilo na mestu, da bi Narodna banka izvoznike že prej opozorila na to, da ne more za daljšo dobo jamčiti stabilnosti tečaja marke na minimalni višini 14.30 kar bi marsikatega izvoznika odvrnilo od tega, da bi blago izvozil v Nemčijo in si polskalk kupcev v kak drugi državi. Tako pa so izvozniki trdno verovali, da jim je zajamčen tečaj 14.30 in so na podlagi tega tečaja vršili tudi izvozne kupčije v Nemčijo.

Prodaja deviz potnikom

Narodna banka je končno izdala pooblaščenim denarnim zavodom tretji cirkular, naslednje vsebine: »V zvezi z našim cirkularjem Dev. br. 101 od 17. decembra 1938, s katerim smo vam sporočili vsebino spremenjenega člena 4. pravilnika o uređitvi prometa z devizami in valutami, uređita Narodna banka vsem pooblaščenim zavodom in menjalcem naslednja obvezna navodila: Prodaja tujih plačilnih sredstev se sme vršiti na podlagi potnih listov sa mo našim državljanom, inosemce pa le v primerih, kjer obstaja posebna dovoljenja finančnega ministarstva in Narodne banke. V obeh primerih mora biti potni list opremljen z vizumom diplomatskega predstavništva države, v katero potuje potnik. Ob tej priliki se posebno opozarja vsi pooblaščen zavodi in menjalci, da se bo Narodna banka posluževala svojih pravic iz člena 1. pravilnika o uređitvi prometa z devizami in valutami, če bi se ugotovilo, da se poedini denarni zavod ne drži najstrožje gornjih navodil.

== Sklepi evropskega kartela za mehki rezani les ratificirani. Iz Stockholma poročajo, da so vse države članice kartela, ratificirale sklepe konference od 18. novembra o omejitvi izvoznih kvot za l. 1939 za skupaj 6%, odnosno za 185.000 standardov na 2.903.000 standardov. Glede na težkoče, ki so se pojavile na tej konferenci, in na nasprotja med posameznimi državami, smatrajo končno ratifikacijo od vseh držav kot velik uspeh. Nesoglasja so razvidna tudi iz okolnosti, da kvote posameznih držav niso bile v enakem obsegu zmanjšane. Najbolj je bila reducirana izvoza kvota Rusije, in sicer v večjem obsegu nego 6%. Zmanjšanje kvote za Finsko, Švedsko, Poljsko in Letonsko znaša manj nego 6%, edino jugoslovenska kvota ni bila znižana, temveč je bila celo nekoliko povečana od dosedanjih 134.303 na 134.400 standardov.

== Katere so klirinske države? Nedavno objavljen odlok ministristva odreja, kakšne pristojbine bo pobiral Zavod za pospeševanje zunanje trgovine za potrdila, ki jih izdaja za blago pri izvozu v kontingentske ali pa klirinske države. V zvezi s tem odlokom je Zavod za pospeševanje zunanje trgovine izdal pojasnilo, da se bodo po tem odloku pobirale za razno blago posebne pristojbine, kadar gre izvoz v klirinske ali kontingentske države, ali pa v države, za katere zavod dovoljuje razne izvozne ugodnosti. Po sedanjem stanju sklenjenih pogodb veljajo za klirinske države: Bolgarija, Češka, Grčija, Italija, Madžarska, Nemčija, bivše Avstrijo, Poljska, Rumunija, Španija in Turčija; kot državci, ki sta nam dovolili kontingente, veljata Francija in Švica; kot države, za katere dovoljuje zavod razne ugodnosti, pa ne spadajo med kontingentske ne klirinske, pa veljajo Malta, Egipt, Palestina in italijanske kolonije za govedo ter Anglija za mast, jajca in zaklano perutnino. V zvezi s tem je finančno ministristvo naročilo carinarnam da zahtevajo pri izvozu od deklarantov predložitve izvoznih potrdil. Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, drugače pa ne smejo izvršiti carinske ekspedicije.

== Odgovornost uprav denarnih zavodov za prekrške deviznih predpisov. Narodna banka je obvestila vse pooblaščen za poslovanje z devizami in valutami (I) in zavode za poslovanje samo z valutami s pravico za izdajanje izvoznih potrdil (II), da veljajo vsa dovoljenja za izvrševanje devizno-valutnih poslov, ki jim jih je svojčas izdala Narodna banka, samo od 15. februarja t. l. Zato morajo vsi ti zavodi o pravem času vložiti pismeno prošnjo na Narodno banko za novo dovoljenje. Poleg drugih podatkov, ki so jih dolžni zavodi v tej prošnji navesti, morajo dati tudi izjavo, da prevzame njihov upravni odbor vso moralno in materialno odgovornost za svoje osebe in vseh sedežih zavoda, ki jim poverja devizno-valutne transakcije, in da prevzame vso odgovornost za to osebe in za vsak morebitni prekršek kateregakoli nameščenja, ne glede na to, ali je nameščenec izvrševal nedovoljene transakcije z vednostjo uprave ali ne.

== Pravilnik o brzojavni, telefonski in radijsko-brzojavni službi. Poštno ministristvo je natpisno pravilnike o brzojavni, telefonski in radijsko-brzojavni službi in o mednarodnem prometu. V teh pravilnikih so navedene vse spremembe in dopolnitve, ki jih je sprejela mednarodna brzojavno-telefonska-radijska konferenca v mesecu marcu p. l. v Kairu. Teh pravilnikov je natpisnih zadostno število in mi-

nistrstvo je sklenilo, da jih bo določeno količino dalo na razpolago po sorazmerno nizki ceni poslovnemu svetu, ki se zanje zanima. Prodajna cena pravilnikov bo: za pravilnik o brzojavni službi v mednarodnem prometu 8 din, za pravilnik o telefonski službi v mednarodnem prometu 3 din; za splošni pravilnik za radijski promet 10 din. V zvezi s tem so pošte dobile nalog in navodila glede prodaje teh pravilnikov. Obrnite se na pošte, ker bodo samo one prodajale te pravilnike.

== Dobave: Gradbeni oddelek direktcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 17. t. m. ponudbe za dobavo hrastovih plohov, razstirnika, železnice (železa, pločevine, vijakov itd.) in električne črpalke. Mornarska komanda v Šibeniku sprejema do 25. t. m. ponudbe za dobavo raznih ceví, žebeljev, vijakov, žice, barv, olja, terpen, tina, škotk, masti in krovne lepenske. Artilerijsko-tehnični zavod Lepetane sprejema do 2. februarja ponudbe za dobavo oglikovne kisline ter raznih tehničnih predmetov, elektromotorja, elektr. grejača, do 5. februarja pa za dobavo ročnega orođja. Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 4. februarja ponudbe za dobavo držal za lopate in kladiva, prebijačev in matric za stroj, mikrometrov, razne pločevine, zakovice, vijakov in elektrod.

== Licitacija. Dne 24. t. m. bo pri štabu letalstva v Zemunu licitacija za dobavo lakov in barv. Dne 6. februarja bo pri direktiji pomorskega prometa v Splitu licitacija za dobavo jeklenih zagodov za bager. Dne 7. februarja bo pri ekonom. oddelku gen. direktije drž. železnice v Beogradu otfertna licitacija za dobavo brona v zameno za odpadke od brona. Dne 8. februarja bo v skladišču 1. odd. vojno-tehničnega zavoda v Hanrijevu pri Skoplju licitacija za dobavo 10.000 kg livarskega koksa. Dne 16. februarja bo pri direktiji pomorskega prometa v Splitu licitacija za dobavo barv za potrebe pomorskih svetilnikov in znakov.

Borze

13. januarja
Ze včeraj smo poročali, da je Narodna banka prenehala intervencirati v korist nemške klirinske marke, ki jo je doslej držala na višini 14.30. Zaradi tega je tečaj klirinske marke včeraj v Zagrebu popustil na 14.12. v Beogradu pa na 13.80. Danes se je tečaj na najnižjem stanju več ali manj ustabil. V Ljubljani so se klirinski čeki trgovali po 13.85, nadaljnje blago pa se je nudilo po 13.90. V Zagrebu je bil promet po 13.80. Deviza London na prav tako po 13.80. Deviza London notira oficijelno nespremenjeno 238 (srednji tečaj). Svobodni tečaj Londona, ki se je prej gibal na 262, pa je popustil na 258. Grški boni stanje v Beogradu 37.50, v Zagrebu pa 38.1550.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Voja škoda nekoliko popustila in se trgovala po 470 (v Beogradu je bil promet po 473 — 473.50). Nadalje so bili zaključki v 4% severnih agrarnih obveznicah po 59.50 — 60 in v 7% investicijskem posojilu po 100.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2387.20—2425.20, Berlin 1764.82—1782.58, Bruselj 741.50—753.50, Curih 995—1005, London 205.15—208.35, New York 4373—4433, Pariz 115.75—117.80, Praga 150.75—152.25, Trst 231.25—234.35.

Curih. Beograd 10, Pariz 11.65, London 20.66, New York 442.5625, Bruselj 74.7250, Milan 213.28, Amsterdam 240.60, Berlin 177.37, Stockholm 106.37, Oslo 103.8250, København 92.25, Praga 15.15, Varšava 83.62, Budimpešta 87.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Voja škoda 470—471.50, 4% agrarne 60—62, 4% severne agrarne 59.75—59.87, 6% dalm. agrarne 88—89.50, 7% stabiliz. 97.50 den., 7% invest. 99.75—100, 7% Selgman 98 den., 7% Blair 91—91.75, 8% Blair 96 den. delnice: PAB 230 bl., Narodna banka 7700 —7800, Trboveljska 185—187.50, Gutmann 40—45, Šečerača Osijek 100 bl., Osiječka ljevaonica 180 bl., Jadranska 320 den. Beograd. Voja škoda 473—473.50 (473.50), 4% severne agrarne 59—60, 6% beguške 90.35—91, 6% dalm. agrarne 89.25—89.75, 7% invest. 100 den., 7% Blair 91—92, 8% Blair 97.50—98.50 (97.50), Narodna banka 7800 bl. (7750), PAB 225—226.50.

Blagovna tržišča

Chicago, 13. jan. Začetni tečaji: pšenica: za maj 69, za julij 69; koruza: za maj 52.75, za julij 54, za sept. 54.75. Winnipeg, 13. jan. Začetni tečaji: pšenica: za maj 62.50, za julij 63.1250, za okt. 63.1250.

+ Novosadska blagovna borza (13. t. m.). Tendence stalna. Promet srednji. Pšenica: baška, sremska in slavonska 159 — 159; banatska 157 — 159. Rž: baška 137.50 — 140. Ječmen: baški in sremski, 64.65 kg 149 — 151; jari, 68 kg 180 — 185. Oves: baški, sremski in slavonski 162 — 165. Turčija: baška pariteta Indija in Vršac 101 — 102; baška, pariteta Indija in Vršac, sušena 113 — 114. Moka: baška in banatska »0« in »0gg« 247.50 — 257.50 »2« 227.50 — 237.50 »3« 207.50 — 217.50; »6« 187.50 — 197.50 »7« 157.50 — 167.50 »7 in pol« 122.50 — 127.50; »8« 112.50 — 115. Fazole: baški in sremski beli, brez vreč 287.50 — 292.50. Otrabi: baški sremski in banatski v jutratnjih vrečah 95 — 100.

Podraženo mleko

Ljubljana, 13. januarja
Ljubljana pije podraženo mleko, prebivalstvo se razburja, otroci so prikrajšani, a Zveza mlekarških združenj nam je poslala naslednje obvestilo: Med Mlekarskim društvom za Ljubljano in okolico in Zvezo mlekarških združenj je bil dosežen sporazum, da se akcija za dvig mlečnih cen nadaljuje odnosno celo razširi v tem smislu, da bi se v doglednem času uredila vsa mlečna trgovina v Ljubljani. Iz zastopnikov obeh organizacij je bil sestavljen poseben akcijski odbor, ki bo v bodoče vodil vso akcijo in tudi odločujoče šinitelje informiral o upravičenih zahtevah producentov. Svojo pomoč in podporo je akciji obljubila tudi Kmetijska zbornica. Imenovani akcijski odbor je ponovno sklenil pozvati vse producente, ki dostavljajo mleko v Ljubljano konsumentom na dom, da vztrajajo pri prvotno določeni ceni 2.30 din za liter, a za prodajo mleka na drobno v mlekarnah je določil ceno 2.25 din za liter. Po podatkih, s katerimi razpolaga ak-

cijni odbor, je letos produkcija mleka celo na nižji stopnji kakor je bila lanske zimo, deloma, ker se občutijo posledice slinavke in parkljevke, deloma pa, ker kinevalci nimajo nobenega interesa več rediti molzne krave, oziroma pridobivati mleko, ker se jim to pri dosedanjih cenah mleka ni niti najmanj izplačalo. Če bi šel razvoj še v tej smeri, bi bila v doglednem času pri nas sploh ogrožena preskrba prebivalcev s svežim mlekom, kar jasno dokazuje dejstvo, da letos mleka primanjkuje kljub temu, da se je že lani za spoznanje podražilo.

SOKOL

Lepa gesta beogradske župe. Vodstvo beogradske župe si je nadelo nalogo, da bi zbralo pred pravoslavnim božičem po Beogradu obleke, hrano in druge potrebščine za siromašne ljudi. Akcija se je pričela 2. januarja in je imela izreden uspeh. Sokoli so se oglasili povsod v imovitejših rodovih, nah in nabrali toliko, da bo marsikateremu siromaku čez zimo pomagano.

Sokolstvo v vardarski banovini je delovalo v nekaterih društvih še pred osvojitvijo izpod Turkov. Prvo sokolsko društvo v tej pokrajini je bilo ustanovljeno v Skoplju že leta 1894. Danes obsega skopljanska sokolska župa skoraj vso vardarsko banovino razen sedmih srezov na severu, ki spadajo v župo Niš. Vsekarer je skopljanska župa po obsegu svojega območja ena najboljših v Jugoslaviji in šteje 44 društev ter 99 čet. Pripravljalni odbori za čete pa obstoje še v nad 30 krajih, vendar je ustanovitev težka, ker tam še ni pogojev za uspešno sokolsko delo čet. V središču župe, v Skoplju, so sedaj štiri društva: matično, I., II. in III. Močnejša društva te župe so še: Kumano, vo, Štip, Bitolj, Prizren. Sokolskih domov je v župi že 20, v gradnji pa pet. Tudi letna vežbišča se že pojavljajo v nekih večjih društvih. — Zaradi prevelike obsežnosti župe so stiki med središčem in oddaljenimi enicami precej rahli. Od pomoči se bo dalo s tem, da se bosta ustanovili posebni župi v Bitolju in v Štipu. Razmišlja se tudi o posebnih župi okrog Kosova, ki naj bi imela svoj sedež v Prishtini.

O spremembi režima na Japonskem

V zvezi s spremembo vlade na Japonskem objavljajo angleški listi podrobnosti o osebnosti bivšega in novega ministrskega predsednika Knez Konoje je svojočasno le nerad prevzel ministrsko predsedstvo in se je v tej svoji funkciji ves čas zelo slabo počutil. Zavedal se je, kakor vsi njegovi predniki v zadnjem času, da je danes na Japonskem nasproti vsem mogočim ekstremnim težnjam le težko vzdržati vsaj videz nekakšnega ustavnega in parlamentarnega režima. Tudi potek vojne na Kitajskem, za katerega je bil knez Konoje najzadnji izmed vseh dosedanjih predsednikov vlade najmanj odgovoren, ni mogel povzigniti vladnega ugleda v širokih krogih, posebno že zato ne, ker so voljski krogi svoje neuspehe pripisovali vladni politiki.

Knezu Konoju, ki ga z njegovimi 47 leti lahko štejemo med japonsko »mlado generacijo«, sledi sedaj v predsedstvu vlade spet predstavnik stare generacije, baron Hiranuma, ki vstopa že v 73. leto svoje starosti. Za seboj ima po zunanjih uspehih bogato uradniško kariero, katere vrhunec je predstavljalo imenovanje za predsednika državnega tajnega sveta. Doslej ni bil nikdar označen za kandidata v predsedstvo vlade, zato se zdi po angleških verzijah verjetno, da se tudi baron Hiranuma ni pogajal za novo mesto, ki je po izkušnjah zadnjih desetletij vsaj na Japonskem zares nevhvalna funkcija. Zanimivo je, da so generali in admirali, ki so že nekaj let dejanski gospodarji Japonske, tudi to pot izognili prevzemu neposredne odgovornosti. Zato se lahko reče, da polovična rešitev vladne krize ni odstranila negotovosti in dvomnosti, ki že nekaj časa resno ogrožata japonsko gospodarsko življenje. Stvar je toliko bolj resna, ker sil Japonsko njena vojna na azijskem kontinentu vedno bolj v izrazito vojno gospodarstvo, za katero pa nihče neče prevzeti odgovornosti.

Iz življenja na deželi

Iz Ptujja

— Ljudska univerza. V soboto 14. t. m. ob 20. h. predaval v Mladiki prof. Krvavský iz Novega mesta. S pomočjo akioptičnih slik bo predavatelj obravnaval gospodarski, socialni in politični razvoj Srednje Evrope v zadnjih dvajsetih letih.

— Uradni dan zbornice za TOI ho za Ptuj. ptujsko okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Dolnjo Lendavo v četrtek 19. t. m. v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj-Narodni dom.

— Volilni imeniki od 25. t. m. razgrnjeni na policiji. Mestna občina vabi vse osebe, ki imajo volilno pravico v ptujski občini, da se prepričajo, če so vpisane.

— Zvočni kino Ptuj predvaja drevi ob 20. uri in jutri v nedeljo ob 19. in pol 21. film »Nespretni ljubimec«, razen tega se predvaja kot dodatek Foxov tehnik in kulturni film.

Iz Ljutomera

— Zvočni kino Sokolski dom predvaja drevi ob 20. uri in jutri v nedeljo ob 4. popoldne in ob 8. zvečer film »Med očem in materjo«. Naslednji film 21. in 22. t. m.

*

BLED. Zvočni kino predvaja danes in jutri film s Shirley Temple »Sirota mala bogatašinja«. Predigra kulturni film in tednik.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes in jutri ob običajnih urah film »Rumeni prapor«. Za dodatek Paramountov zvočni tednik.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes in jutri ljubavno romanco z zgodovinskim ozadiem: »Condotierie. Glavno vlogo ima Luis Trenker.

Postani in ostani član vodnikove družbe!

a— Brez sledu je izginil od doma sin Ferdinanda Snajderja, ki stanuje na Fran. kopanovi cesti. Beg dečka so starši prijavili policiji.

a— Huda nesreča otroka. 2letni viničarski sin Jernej Roja iz Pocenika pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah je padel na štedilnik, ki je bil zakurjen in dobil pri tem nevarne opekline po roki in desni nogi. Odpremil so ga v bolnišnico.

DANES VSI NA

III. SOKOLSKI PLES

ki se vrši v vseh prostorih Sokolskega doma

a— Zimski sport in podelica. Pri sankanju se je poškodovala na glavi 10letna Zvonka Žurgo. Na Meljski cesti je padla na podelici lekarnarjeva soproga Pavla König in si zlomila levo nogo pod kolenom. V Gubčev ulici na Pohorju si je stril levo nogo pri padcu na podelenih tleh 30letni kleparski pomočnik Albin Kostanšek. Vse tri ponesrečence so prepe, ljali v splošno bolnišnico.

HOTEL „OREL“

Vsako soboto in nedeljo koncert! Najboljša vina — izborna kuhinja — zmerne cene!

a— Vlomil, ker je bil želen. V Nekrepoli gostilni v Smetanovi ulici je bila zbrana vesela družba, v kateri je bil tudi 33 letni Gabriel Zamuda. Ob policijski uri so vsi odšli. Kmalu zatem pa se je pojavil Zamuda s ponarejenim ključem, odprl verando gostine in hotel odpreti pijačo, kjer ima natakarka shranjen denar. Imel pa je smo.o, ker so ga pri tej nakani za, lotili. Odvedli so ga na policijo, kjer je Zamuda zatrjeval, da je vlomil v gostilno, ker je bil želen. To je bilo dne 23. oktobra 1938. Zaradi tega se je moral Zamuda zagovarjati pred malim kazenskim senatom, ki pa ni verjel njegovi zgodbi o želi. Obsodil ga je na 4 mesece strogega zaporu ter izgubo častnih državljanških pravic za dobo 3 let.

DIN 100.000.— oziroma 50.000

sta 13. t. m. zadeli srečki drž. razr. loterije

št. 77.664 oz. 88.152,

ki sta bili kupljeni v

Bančni poslovalnici Bezjak

MARIBOR, GOSPOSKA UL. 25.

a— Izvabila sta ga v past, da ga izro. pata. Dne 7. novembra 1938 zvečer sta navabila v Jezdarski ulici na znanega mariborskega stariarja Franca Pukla 23let. ni Rajko Švigel ter 21letni Stanko Renko in mu izrgala aktovko. Posrečilo se je po. begla roparja hitro iz. editi. Pri njunem zasliševanju se je izkazalo, da sta s po. ročajo ponarejenega pisma izvabila Pukla v Jezdarsko ulico, da ga izropata. G. Pukl jima je naselil in je šel v past. Mali kazenski senat je obsodil Šviglja na 6 mese. cev strogega zaporu in 120 din globe ter 2. etno izgubo častnih državljanških pravic. Stanka Renka pa na 4 mesece stroge. ga zaporu.

Iz Jesenice

a— Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob 8. zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) prekrasen češki velefim »Nedolžnost« iz Lido Baarova v gl. vlog. Med dodatki tudi kulturni film in Paramuntov zvočni tednik. — Sledi »13 stolov«.

SOKOLSKO DRUŠTVO ponovi četrtič OPERETO »ERIKO«

ob 15. uri pop. — Železniške zveze ugodne.

Iz Tržiča

— Kino predvaja danes in jutri v nedeljo sijajno veseloigro »Korajžni ženine«.

Iz Škofje Loke

— Davica ugonabljala mladino. Družino delavca Franceta Arharja iz Vincarjev je do. etela za praznike huda preizkušnja. Osemletna Marica je bila v veselje vsemu domu in še posebno so pazili nanjo, ker je bila nekoliko bolehnna. Pred prazniki je zbolela na ošpicah in naposled so monali poklicati zdravnika. Ugotovilo je davico in se potrudil, da otroka reši. Žal je bila pomoč prepozna. Marica je izdihnila in ves okoliš je obžaloval smrt prikupnega otroka. Na to se je pojavila davica na Križni gori. Pri posestniku Kalanu sta oboleli obe hčerki. Najprej 9letna Anica, ki je obiskovala gorsko šolo v Škofji Loki ter je bila izredno pridna in dober otrok. Po nekaj dneh jo je bolezen ugonobila. 13letna Anica je tudi težko bolna, vendar jo upajo rešiti. Starši s Križne gore zaenkrat ne pošiljajo otrok v šolo, pot je slaba in tla podelena.

— Škofjeloski sadjarji in vrtnarji, ki jih je 82 združenih v lastnem društvu, so se dni palagali obračun, ki prčujejo o mar. ljivem delu. Uspelo jim je izredno lepo povežati mesto z okolico. Glavna skrb je bila posvečena napravi sladokovov: za brezalkoholni sterilizator so zbrali 1000 din in zdaj bodo kupili še azbestni čistilnik. Notar Stevo Sink vodi novi sadjarjski odsek, v katerem sta še Zihel in Platinina. SVD bo sode. ovalo s tujsko-promet, nim društvom za okras Škofje Loke. Nujno se kaže potreba po več sušilnicah. Pri Sv. Duhu so še v letošnji snili letini pridobili 540 mernikov posušenega sadja. Škofja Loka prednjači v pogledu sadjar. stva, kakor tudi vrtnarstva. Odbor je ostal isti, vodi ga izvršni sadjar in drevničar Janez Hafner od Sv. Duha.

— Po samotnih kmetijah je kradel. V zapore škofjeloskega sodišča so privedli poljskega orožnika že do. go iskanega tatula, ki je kradel najrajši po samotnih domaćih v poljskih dolini. Vlomljen je bil pri posestnicah Marjani Demšarjevi, nadalje pri Marjani Jelovanovi, dočim je bil tat pri posestnici Marjani Bohinčevi prepoden. Povsod je bilo vlomljeno po istem načinu. Zmikanje je odnesel na Zapravalah Jelovanovim 500 dinarjev, Demšarjevim pa 300. Energičnemu zasledovanju poljskih orožnikov je končno uspelo tatu razkrinkati. Patrola orožnikov Božica in Resmana je aretirala brezposelne, ga Vikto-ja Do'enca, starega okrog 20 let in dno iz Četene ravni. Dolene je tatlet in nekaj časa tačil, kar pa mu ni pomagalo. Slednec se je le vdal. V kolikor ni bil že porabljen denarja za čevlje in obleko, ga je zapravil, tako da ljudje ne bodo dobili ničesar.

Manjši promet zagrebške borze

Na poti skozi Pariz v Rim

Angleška državnik Neville Chamberlain (drugi na levi) in lord Halifax (četrti na desni) sta se na svojem potovanju v Rim sestala s francoskim zunanjim ministrom Bonnetom (prvi na levi) in ministrskim predsednikom Daladierom (tretji od leve).

Princesa svetlobe

Prvi dnevi egiptске princeske Ferial — Vzgoja po zapadnem vzorcu

Hčerka najmlajše vladarske dvojice na svetu, egiptska princeska Ferial, uspeva silajno. Kralj Faruk je imel pogum, da ji je že v naprej določil popolnoma zapadnjaški način nege, pa ne samo njej, temveč tudi njeni materi. Ob porodu je bila prisotna razen telesnih zdravnikov kraljice tudi angleška babica, miss Sargeant, višja sestra v vladni bolnišnici v Kairu. Opravo za dete so izbrali skupaj s kraljico materjo po angleških vzorih in otroško sobo je dal kralj Faruk nekemu belgijskemu slikarju preslikati po svojih navodilih.

Kraljevi otrok naj bi v prvih svojih dnevih gledal samo lepe slike, prijetne barve in harmonične linije, kakor veli star orientalski običaj. Prostor je svetlo rožnate barve, v njem visijo slike z vedrimi pokrajini in pravilnimi motivi, razsvetljava je indirektna, opremo je izdelala neka specialna angleška tvrdka po navodilih mlade kraljice. Samo zibelka je stoletna last kraljeve rodbine in po starem izročilu sme v tej zibelki spati le prvorojenec ali prvorojenka v rodbini.

Vsi člani egiptске kraljeve družine častijo črko »F«. Pri vseh se začnejo imena s tem glasom. Tako je hotel kralj Fuad, Farukov oče. Tudi običaj »srečnosne« črke je star egiptski običaj, omenjajo ga že hieroglifi. Kraljica Farida, Farukova žena, se je rodbini priljubila že zaradi črke »F«

v svojem imenu.

Z rojstvom kraljeve prvorojenke so bili zvezani spet drugi običaji. Tako se mora kraljevski otrok roditi na golih tleh. Kralj Faruk, ki je dober psiholog, je vedel, zakaj upošteva tudi takšne malenkosti. Kraljici Faridi so kratko pred porodom položili na tilnik liste pačulija, kar bi jo naj varovalo zločestih pogledov. V takšne liste so zavili tudi novorojenko po prvi kopeli, ko so jo prej po orientalski šegi pozdravili z dimom aloje. Navzlic temu, da je bilo v Kairu ob tem času še zelo vroče, je moral v sobi porodnice goleti odprti ogenj. Tudi to je zaščitni ukrep zoper zlo poglede. Kraljčina glava je ležala proti vzhodu, proti Mekki.

Princesko so imenovali »Ferial«, kakor smo že omenili. To pomeni »svetloba«. Seveda je mlada kraljeva dvojica pri vsem upoštevanju starih, domačih običajev poskrbela za zapadno zdravniško nadzorstvo in za pestunje iz Angleške. Po običaju mora otrok ostati leto dni v haremu, a ta predpis bodo upoštevali menda bolj na formalen način. Vzgoja bo menda isto tako mešana egiptsko-angleška. Na dan princiskinega rojstva je kralj obdaril z denarnim darom vse egiptске otroke, ki so se rodili istega dne. Kraljica Farida pa je poklonila opremo za 20.000 egiptskih novorojenčkov.

Plinska maska

pred pet in osemdesetimi leti

Plinska maska, ki bi morala danes spadati k opremi vsakega posameznika, ni izum iz časa svetovne vojne, kakor navadno mislimo, temveč so prvo pravo plinsko masko izumili že l. 1854. Izumil pa jo je tega leta Anglež dr. Stenhouse.

Mož, zdravnik, je bil opazil, da ima sveže lesno ogelje sposobnost, da vsrka vse škodljive duhove, ki nastajajo pri gnitju. Zgradil je zato razmeroma preprosto masko za usta in nos, ki je imela sito z lesnim ogeljem. Izdelal jo je iz tenke bakrene pločevine, ki jo je obložil s zametom in izobilil tako, da je pokrivala usta in nos. V njej sta bila dva kosa tenke žične mreže, med katerima je bilo ogelje.

Ta dihalni aparat je držal elastičen trak za glavo. Kot namen te priprave je Stenhouse označil zaščito zoper vse izparine in kužljive delce, ki jih je dobili v zraku bolnišnice in mrzlice in kolero, kakor tudi po vseh krajih, kjer vladajo rumena mrzlica in podobne bolezni. Dr. Stenhouse je nadalje svetoval osebam, ki živijo v kužnih krajih, naj napravijo svoja stanovanja tako zrakotesna, kakor je mogoče, in naj

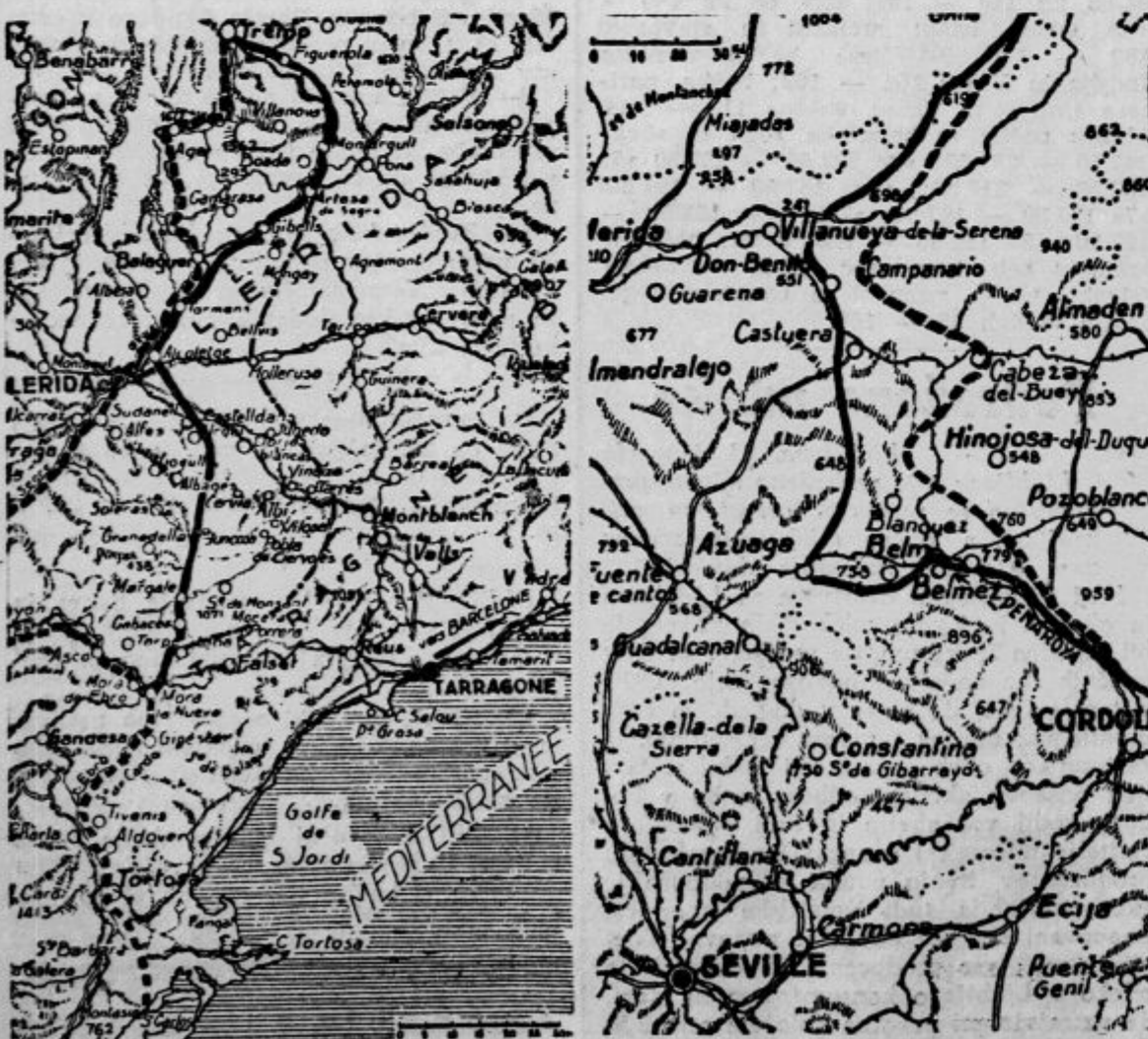
zrak diha skozi sito iz lesnega ogelja. Toda na njegovo pobudo so pozabili dotlej, da je svetovna vojna dokazala njeno nujnost.

Pustolovski beg iz ječe

Ključavničar Henri Gigon iz Rennesa je svoje rokodelsko znanje zlorabil za odpiranje blagaj, seveda ob urah, ko ga niso vabili. Zato so ga obsodili na daljšo ječo. Sedaj pa mu je s pomočjo žene in nekaterih članov svoje vlomilske tolpe uspelo, da je pobegnil.

Z vitrihom, ki si ga je bil izdelal iz jedilnega orodja, je odprl vrata svoje celice, se splazil skozi hodnik ječe, preplezal dazida, od katerih je bil eden visok šest metrov, in dospel tako na prosto, kjer so ga čakali pomagači z avtom in ga odpeljali. Avto so bili ukradli. Našli so ga nekoliko ur pozneje na deželni cesti, toda o vlomilcu in njegovih pomagačih ni bilo nobenega sledu.

V Kataloniji in Estremaduri

Pričujoča zemlja vda pojasnjuje položaj na španskem bojišču, prvi na katalonski fronti, drugi v ozemlju Estremadure

Notranja nega kože

To ni vse in celo ni niti najvažnejše, če si z najboljšo kožno kremo in najboljšim pudrom negujemo in razvaidmo kožo. Lepota in svežost, v kolikor sta naravni, dobiva le iz notranjosti organizma. Tu ne kaj pravil za »notranjo« nego kože:

Skrbi za nezažljivo, dobro mešano hrano. Ne pozabi pred vsem na rudninske soli. Nered glede teh soli povzroči nečisto kožo, isto napravi slaba prebava. Skrbeti je treba nadalje za zadosten dovod zdravne krvi za prehrano kože. V ta namen je pred vsem potrebno, kakor pravi Pettenkofer, da »preplavi kožo vsak dan zraka«. Vsak dan je torej potrebna zračna kopel ob odprtem oknu in če je mogoče, je potrebna tudi vsakdanja sončna kopel, pozimi pa od časa do časa obsevanje z ultravijoličastimi žarki.

Veter odpihal na tisoče dolarjev

Nenavaden slučaj se je odigral v neki banki v Los Angelesu. Tam je stal blagajnik pri odprtem okencu, ko je nekdo odprl vrata, da je nastal preprih. Blagajnik je ravno prešteval kup bankovcev po sto dolarjev. Veter mu je iztrgal bankovce iz rok ter jih odnesel na cesto. Kakor so naknadno ugotovili, je zletelo skozi okno 50 bankovcev, našli pa so jih samo dvajset. Ostalih trideset so medtem pobrali ljudje.

Smučarski šampion

Nemec Lantschner, ki se je udeležil mednarodnega tekmovanja smučarjev v Megèvu v Franciji ter je dosegel odlične uspehe

Nenavadni »nasad«

Na Bahamskih otokih imajo najbolj nenavadni »nasad« na svetu, namreč »polje« morske gobe. Ta kultura obsega trenutno okrog 180.000 spužev in treba je bilo mnogo dela ter velikih stroškov, da so jih vzredili.

V zadnjem času je ta reja morskih gob doživela težke izgube. Skoraj čez noč je poginilo na tisoče dragocenih gob. Preiskava je pokazala, da so krivi mrzli izvirki na morskem dnu, o katerih prej nihče niso vedeli. Samo odrasle gobe so ušle pogubi in družba mora svoje naporno in drago podjetje začeti na drugem, primernejšem mestu.

Naseljevanje Italijanov v Libiji

Tekom letošnjega leta se bo znatno ojačital italijanski življenj v Libiji, kajti maršal Balbo, guverner Libije, je predložil Mussoliniju načrt o naselitvi novih 25 tisoč Italijanov v tej deželi. Mussolini je načrt odobril in stvar se bo izvedla po natančnem programu.

Mavzolej s kopalnico

Grobniča za pol milijona frankov — Krste z zvočniki in električnimi napravami

»Kaj bi živel svoje življenje v razkošju, večnost pa pod šestimi pedmi zemlje?« je dejal Zaki Okaša, neka najbogatejša egiptskega bankirja, in udal je 440.000 frankov, da bi mu zgradili razkošen mavzolej. Tako je nastala zgradba, ki jo predstavlja dolga vrsta udobnih, drago opremljenih sob, ki ima dve kopalnici in svojo posebno elektrarno za razsvetljavo. Čeprav je Zaki Okaša zdrav kakor riba v vodi, ima svojo bodočo grobnico tako rad, da prebije velik del svojega življenja tam. Gotovo se ne dogaja često, da bi nekdo prištev in pisanju sedel v svojem lastnem grobu. Zaki Okaša pravi, da ima globoki mir tega kraja na njegova umetniška nagajenja dober vpliv.

Toda največji grob na svetu leži na otoku Santa Catalina ob kalifornijski obali. Zgradil si ga je kralj žvečilnega gumija Wrigley. Kmalu potem, ko je bil kupil otok, da bi si na njem pripravil grob, so odkrili tam zemeljske zaklade in neka družba mu je ponudila 36 milijonov dolarjev odkupnine. Wrigley pa je njeno ponudbo odklonil. Nato si je zgradil z milijoni, ki so mu jih nakupili žvečilci gume po vsem svetu, palačo podobnega mavzoleja, ki si ga je vredno pogledati.

Nekaj manj drago se je pripravila na svojo smrt neka gospa Eliza Bankesova. Muči jo misel, da bi jo utegnili živo pokopati. Zato si je izmislila posebno krsto. Krsta ima odprtino za zrak, znotraj pa je najnovejši model mikrofona. Postavljen je tako, da bi mogla Bankesova, če bi se v grobu res zbudila, zavpiti vanj in dobiti

telefonsko zvezo z upravnikom pokopališča.

Takšen strah pred navidezno smrtjo je dal že v mnogih primerih povod za nenavadne varnostne ukrepe. Pred nekaj časa so v Manchestru opremili neki grob tako, da bi mogel pokopanec v primeru potrebe pritisniti le na gumb in bi se na nagrobni kamnu zasvetila jarka luč... Ko so izumili telefon in pozneje električni zvočnik, se je pogostoma dogajalo, da so krste opremlili s takšnimi napravami, da bi žrtvam morebitnega prehitrega pokopa dali možnost rešitve. Nekeč so z nekega pokopališča, kjer so bili uredili takšno pripravo, v resnici zaslišali čudne glasove. V največji naglici so krsto odprli, toda mrtev je bil nedvomno mrtev, čeprav so se glasovi še vedno oglašali. Končno so ugotovili, da je bil veter, ki je na poseben način tulil skozi zvočnik na grobu.

Vsi ti ljudje so svoje čudastvo in strah v zvezi s smrtjo drago plačali, bil pa je možak — seveda Škot — ki je z nenavadno krsto mnogo zaslužil. Sam si je stesal krsto, v kateri je vsako noč spal in vsako popoldne počival. Popoldne so prihajali k njemu radovedni ljudje, da bi ga gledali, kako leži v krsti in bere časnik. Mož bi ne bil Škot, če bi se nekoč ne spomnil, da je vredno tem zjajalom določiti vstopnino, seveda majhno, kajti tudi zija so bila škotaka. Na zadnje je začel prodajati celo razglednice s svojo podobo in, podobno svoje krste. Večina obiskovalcev je takšne razglednice rada jemala s seboj za spomin,

Plesni festival v Londonu

Veliko število evropskih držav je poslalo svoja odposlanstva na mednarodne plesne svečanosti v London. Na sliki vidimo skupino, ki predvaja litovske plesne

Štirinajstletni učenjak

Raziskovalec ozračnih pojavov Robert Kade

Na zadnji seji angleške meteorološke družbe so imeli posebno senzacijo. Z nekaj običajne zamude so stopili častiti učenjaki v sejno dvorano, se pozdravili in drug drugega tiho vpraševali, kdo je privedel 14-letnega dečka s seboj, ki je sedel skromno ob koncu mize.

Predsednik je otvoril sejo s sporočilom, da je družba sprejela kot novega člana raziskovalca Roberta Kadea, ki je bil zelo uspešno raziskoval ozračne pojave in je pripravljen svoje delo nadaljevati. Predsednik se je nato ozrl na skromnega dečka in dejal, da seje tu meteorološka družba in

da otroci k takšnim sejam nimajo dostopa. Tedaj se je deček dvignil in navedel, da ni nihče drug nego novi član Robert Kade.

Kade, ki je potem sedel kot enakopraven član med stariimi učenjaki, je učenec v Southseu. V resnici se bavi za raziskovanjem ozračnih pojavov in je ugotovil važne stvari, ki jih je v pismenem poročilu predložil meteorološki družbi. Odnesele so samo hvalo in predsednik je na vladni angleški način izjavil, da si bo štela družba v čast, če bo mladi raziskovalec ostal nje član. Pripravljena ga je v njegovem delu podpirati. Kade je odgovoril z zahvalo in seja se je potem nadaljevala.

Angleži in pivo

Iz angleške davčne statistike je razvidno, da so Angleži lansko leto popili za 5 in pol odstotka več piva nego predzadnje leto. Davčna uprava z veseljem ugotavlja, da potrošnja piva na Angleškem stalno narašča, kajti davek na pivo je tam zelo visok. Davek je celo tako visok, da se Briti, ki imajo posebno pozeženje po tej pijači, ne strajajo kratkega skoka čez Rokavski preliv do Ostendeja, da se tam temeljito napijejo angleškega piva, ki je v Belgiji — cenejše nego na Angleškem...

Smrtna obsodba zaradi veleizdaje

Poveljnik francoskega torpednega rušilca »Vauqueline« Marc Aubert se je moral zagovarjati pred vojaškim sodiščem zaradi izdajanja vojaških skrivnosti neki tuji državi. Sodišče je Auberta obsodilo na smrt. Aubertova ljubica pa mora za tri leta v ječo. Aubert je vohunil za tujo državo v času lanske septembrske krize.

Sredstvo proti gorčičnemu plinu

Neki profesor kemije na vseučilišču v Hobardu (USA) je objavil, da mu je uspelo najti kemično snov, ki uničuje zloglasni bojni plin perit. Znan tudi pod imenom gorčični plin Gre za tekočino, ki se z njo obleka prepoji s pomočjo razpršilca in ki potem nosilca za več mesecev zaščiti pred vplivom strupenega plina.

Princesa Mafalda premagala krizo

Zdravstveno stanje italijanske princese Mafalde, soproge nemškega vojvode Hessenskega se je v zadnjem času obrnilo na bolje. Bolnica je srečno premagala pljučno vnetje. Srce deluje normalno in kriza je po sodbi zdravnikov prestana.

„Stoletna vojna Japonske“

Oficir japonskega generalnega štaba, podpolkovnik Tasukiho Takašima, objavlja v japonskih listih niz člankov z naslovom »Stoletna vojna Japonske«. V prvem članku poudarja, da je sedanja vojna med Japonci in Kitajci samo »ena izmed številnih epizod« stoletne vojne med obema državama. Ko bo ta incident likvidiran, bo svet preobrazen v svojih temeljih.

Japonska, pravi pisec, je pripravljena vreči na tehnično vse svoje sile, da v zvezi z Nemčijo in Italijo onemogoči komunizem na svetu. Najslabše stran nove svetovne zgodovine bo napisala Japonska, ki bo postala gibalno nove svetovne osi...

Ameriški bombniki za kitajsko vojsko

»Newyork Herald Tribune« poroča, da je kitajska vlada naročila 200 bombnikov v Zedinjenih državah. Letala bodo dobavljena v letošnjem marcu.

Prekomorski promet

V Newyork se je pripeljal francoski komisar za svetovno razstavo Olivier. Takoj po svojem prihodu je izjavil dopisniku agencije »Havas«, da se bo za svojega bivanja v Ameriki pogajal tudi o uvedbi rednega zračnega prometa na transatlantski progi med Evropo in Ameriko.

Nemški uradniki se uče italijanščine

Predsednik organizacije nemških državnih uradnikov je izdal povelje, da se morajo uradniki učiti italijanščine. Tečajji za italijanski jezik bodo trajali šest mesecev ter bodo brezplačni.

A NEKDOTA

Balzac je delal vedno samo ponoči, dokler se ni oglašil petelin na njegovem vrtnu. Nekeč, ko je bil pisatelj zelo zaposlen in raztresen, je dejal svojemu služabniku: »Odneseš petelina k urarju na naši cesti.« Služabnik začuden: »Mojster misli menda to, naj ga odnesem k živinodržavniku v sosedni hiši?« Balzac: »Ne, odnesite ga k urarju, da ga preišče. Prej je zakikirikal vedno ob 4. zjutraj, zdaj pa vedno šele ob 5. ali pa še pozneje!«

VSAK DAN ENA

Dama: »Saj nič ne rečem, žival mi je popolnoma všeč, samo glede njenih lis imam neke pomisleke, da se ne morem odločiti za ta eksemplar.«

(Tidens Tegn)

Kulturni pregled

Gledališko pismo iz Prage

Praga, januarja. Zanimivo, toda povsem razumljivo je dejstvo, da so zadnje mesece vsa praska gledališča bolj obiskovana kakor v prejšnjih letih. In še bolj razumljivo je, da imajo največ obiskovalcev ravno domača češka dela, zlasti v glavnih praskih gledališčih. Občinstvo išče uteh predvsem v glasu. Češke opere so bile o prazničnih nekaj dni vnaprej razprodane, čeprav so že desetletja v repertoarju Narodnega gledališča (Prodana nevesta, Libuša, Hudci in Katrica in dr.). Med dramami žanje zadnji mesec največji uspeh Wernerova komedija »Novi ljudje«, ki jo dajejo izmenoma v Narodnem in Stanovskem gledališču in Božene Benešove za oter prirejena novela »Don Pablo, don Pedro in Vera Lušava« v Burianovem D-39. Sredi decembra pa je bila v Stanovskem gledališču premiera drame srbske dramatičarke Petra S. Petrovića »Pot pravice« (v originalu »Osvobođenje Koste Sijuke«).

Redbina prof. Junka v lešču 1938

Wernerovi »Ljudje na ledu« spajajo med najuspešnejša češka dramatična dela zadnjih let. V Pragi skoro ne najdeš človeka, ki jih ne bi poznal in tudi številna tuja, zlasti jugoslovanska gledališča so z njimi dopolnjevala svoje dvorane. Medtem ko se dejanje prve drame dogaja v času velike gospodarske krize zadnjih let, katere posledica je bila tudi kriza v marksistični družini, se v novi Wernerovi drami srečujemo z ljudmi z ledene plošče v razmerah v letu 1938. Prva drama se je lahko dogajala v katerikoli evropskem mestu, drugo pa je pisatelj postavil v češko sredino. Majska mobilizacija v preteklem letu pokaže prof. Junku njegove otroke ne več na odmakajoci se ledeni plošči, temveč pri delu, pripravljene k velikim dejanjem. To niso več navno pokvarjeni ljudje, brez idealov, marveč — kakor vidimo v tretjem dejanju, ki se vrši pod očepitvi sudetskega ozemlja — dobri državljani, ki jih ne plašajo žrtve. Prof. Junka je kar srečen v krogu svoje družine in mlado veseli svojih starih znancev, ki so na ali pot iz navidez slepih ulic kritične dobe. Doktorica Pavla, ki se je bila poročila z bogatim Ripo, se je ločila od njega in si našla v bolnici samostojno mesto. Za drugega moža si je izbrala svojo prvo ljubzeno siskarja Závoro. Ing. Zdenko ne mara službe, ki jo je dobil po protekciji, temveč hoče služiti republiko s svojimi iznajdbami v področju rastlinskih masoč. Tudi najmlajša otroka spostovec Jirka in filmska igralka Hanča hoteta biti resna delavca. Prvi se posveti računalstvu in pusti nogomet, sestra pa prekine zveze z milijonarjem Bruckmannom in v času vojne napetosti stopi v službo kot bolnišnica sestra. Tu ni več mračnih izgledov v bodočnost, to je zdrava generacija, ki jo je izobiljevalo trpljenje. Skozi vsa tri dejanja je dovolj svetlobe. Pisatelj je izbral blešerno spranilko, da bi je na odru ne zmanjkalo. Igrajo isti umetniki kot v »Ljudih na ledeni plošči«.

Werner je veekakor najspretnější sodobni češki dramatik. Po uspehu predzadnje drame, je že v naprej vedel, da bo prav tako uspešno tudi njeno nadaljevanje. Dogodki so mu olajšali delo, prav za prav kar narekovali so mu ga. Niti nad kakimi psihološkimi vzroki ni moral dolgo sloneti, dogodki so jih kar sami razvijali. Občinstvo je za to delo v teh težkih časih dramatik hvalilo. Stroge oči gledališkega kritika bi mu mogoče lahko zamerile, da je pri izbiri svojih talentov že vnaprej računal na obresti in ni bil popolnoma zvest in nesebičen služabnik volje Talije. Toda Werner ni tak niti hotel biti. On je v službi življenja. Njegova drama »Novi ljudje« je drugi del velikega dokumenta iz četrtega desetletja devetnajstega stoletja, ki mu bo mogoče v kratkem sledi tudi tretji. Kakšen bo?

Problemi, ki mučijo

dvanaestletno deklico

E. F. Buriana je zavrnila novela Benešove, ker obravnava na svojski, recimo kar češki, slovanski način vtedinskega motiv prebujajoč se mladosti. V »Prebujanju podladi« nas kar opaja mehko, lično podajanje trkanja prirode na mlada srca, omočnica pesem prebujajoč se mlade krvi. Vero Lukaševu, dvanaestletno dekletce, pa ne muči sli prirode, njena ma-

da pesem ni klicanje moške posmi. Izredna nadarjenost Vere zahteva povsod odgovora, za sleherni zastor ji stijo oči. Njo muči vprašanje, kako ločiti dobro od slabega, kaj je pravno in nenpravno, kaj je greh in kaj ni greh. Španski roman, ki mu manjka nekaj zaključnih snopcev, kjer bi bila razvijana zapletka glavnih junakov dona Pabla in dona Pedra, kjer bi bila zmaga pravice nad nepravico in krivdo ali narobe, je razvel vse bogastvo mlade duše, ki naravnost strastno išče logične poti iz hudih zagat življenjskih vprašanj. Glavna junaka, odnosno dva problema je vtelesila v dve žogi, pomenstava komplirano in se spustila v junakaško borbo, pri kateri je našla pomočnika v nekoliko starejšem dijaku obrtne šole, ne pa v svoji babici, ki jo je sprejela v varstvo po očetovi in materini smrti in v starem samotarju pohotneži, ki ga mika mlada kri. Psihološko do najmanjših podrobnosti izdelana postava je tako zanimiva, da niti na sekundo ne obkultimo na odru praznote, niti takrat ne, ko sama sedi za plotom in molči. Nasprotno. Napeto sledimo poteku odlomka tega mladega življenja, ki nas zna pretrstati.

O Burianovi režiji se je pri nas že pisalo in mi ni treba posebej omenjati, da se je tudi tokrat poslužil glasbe, ki daje razpoložensko ozadje, svetlobnih in tudi do neke mere filmskih efektov. Najzanimivejše dejstvo, da je Burian-režiser naravnost genialni pesnik. Njegova »Vera Lukašova« je globoko lirčna skladba, ki pa je kljub temu dramatična. Nositeljica glavne vloge Jifina Stranska, njena babica Skrbkova, mladi Böhm in Podlipský so igralci, kakršni Burian potrebuje. In s tem je povedano vse, zlasti tistemu, ki pozna Burianovo delo.

Slavonska drama na

praškem odru

Petrovićeva drama je bila praškemu občinstvu predstavljena kot »visek sodobne jugoslovanske dramatične tvorbe, ki je dobila največjo literarno nagrado... in ki je znan na Češkem že po svojem romanu »Rodja«, ki ga je izdal Mazáč v seriji desetih prevodov iz jugoslovanskih literatur, lahko rečemo, da je povprečen dramatik. »Kostja Sijuka« je odmev ruskega realizma in v marsičem spominja na Cankarjevega »Hlapca Jerneja«. Ta slika iz »temnega carstva« slavonske ravnice je torej imela srečo, da je našla pot na oter praškega Narodnega gledališča, kamor so po vojni pridrli od jugoslovanskih dramatikov samo Vojnović, Nušić in z veliko težavo Križeva.

Tokrat ni bila režija v rokah našega rojaka Rogoza, marveč jo je izvršeno opravil Vojta Novak. Glavno vlogo Koste Sijuka pa sta nastudirala Jaroslav Vojta in Rogoz. Dostoj jo je igral samo Vojta. 5. januarja, ko so komad prvič dajali v Narodnem gledališču (pred tem je bil v Stanovskem — v Narodno prišlo je najboljša, običajno domača dela in slavnostne predstave) in ko so pričakovali obisk avtorja, bi bil moral nastopiti Rogoz, pa je obolev. Vojto Sijuka in Vydvor Rade Panović sta pripomogla drami k delnemu uspehu. Vydra je še vedno stebel Narodnega gledališča in ta vloga je bila zanj hvala. Nudila mu je priliko, da je lahko v polni meri uveljavil svoj talent. In tudi ostali igralci so tvorili krasno celoto: Pivec v Adamu Džambasu, Roland v Zupanu, Prčica v starem Grivi, Rubik v Jovi Samardžiji in dr. Dramo je prevedel Jaroslav Urban, znani prevajalec Nušića, in scenacija je bila Gottliebova.

Drama ne prinaša nič posebnega niti vsebinsko niti tehnično in tudi kritika jo je prejela »brez hvale in graje«.

Domača češka dramatična tvorba je v preteklem letu pokazala izredno plodnost in tudi dobro kvaliteto. Samo Narodnemu gledališču je bilo izročenih 78 komadov, od katerih je bilo deset sprejetih. Dramaturg Götz je zelo zadovoljen in opazna n. m. mogočen razvoj češke dramatike, na katerega so v nemali meri vplivali veliki politični dogodki. Dramatičnost dobe je vzemirila mlade avtorje in jim diktirala dela, ki so v ozki zvezi z usodo njih domovine. Je mogoče tudi pri nas vsaj na tem polju zapustila dobre posledice.

O. B.

Zapiski

Cankarjeva proslava v Ljubljani. V začetku februarja bo v ljubljanski drami slavnostna akademija v spomin dvajsetletnice smrti Ivana Cankarja. Ob tej priliki bo v foyeru drama odkrit dopisni kip Ivana Cankarja, najnovejšo delo kiparja Nikoleta Pirnata.

Logarjeva opera »Pohujšanje v dolini šentflorjanski« v beogr. gledališču. La, ni je vzbudila pozornost vest, da je dobil prvo nagrado v glasbenem konkurzu »Cvijete Zuzorić« mladi skladatelj Mihovil Lo, gar za svojo opero »Sablazan u dolini šentflorjanski«. Opero je priredil po dr. m. Ivana Cankarja »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Kakor poročajo iz Beograda, je tamnjoška opera že pričela studirati Logarjev opus, ki bo tem zanimivi, vejer, ker je skladatelj pristaš modernistične glasbe. Novo opero bo glasbeno pripravil dirigent Predrag Milošević. Razen te domače novosti pripravlja beogradska opera še Zajčevsko »Nikola Šubica Zrinjski«, ki ga bo nastudiral Lovro Mata, čič, dalje Verđjevo »Falstaf«, D'Albertovo »Mrtve oči«, Janakovo »Jenufo« in popolnoma novo nastudirano »Bohème« z go. Zlato Gjurgjenac v vlogi Mime.

Iz češke kulture. Znani voditelji bivšega »Osvobodjenega gledališča« v Pragi Vokosovec, Werich in Ježek odhajajo v Ameriko, ker so dobili povabilo za sodelovanje v Hollywoodu. — Naš rojak dr. Branko Gavella bo kot gost režiral v praškem Narodnem gledališču Donizettijevu opero »Don Pasquale«. — Šef opere Nar. gledališča in češke filharmonije Václav Tallich nastopa z velikim uspehom kot dirigent na švedskem. — Pianist Rudolf Škrikun se mudi v Londonu, kjer sprejemajo na gramofonske plošče njegove interpretacije raznih čeških skladb, pa Chopina, Bacha i. dr. — Moravsko pisateljstvo kolo je izdalo romanizirano biografijo baročnega slikarja Petra Brandla iz peresa Jaroslava Humbergerja. — Muzikolog Vladimír

je prinašal važen material tudi za kulturo, no zgodovino južnih Slovanov. S svojimi znanstvenimi deli si je pridobil sloves v vsem slavističnem svetu.

Na smrt pomeni težko izgubo češke slavistične znanosti. Pokojni profesor dr. Weingart je bil tudi med vodilnimi delavci v praškem Slovanskem inštitutu.

Po Puškinu Lermontov. V ruskem kulturnem krogu, ki v svojih stvariteljskih genijih ne pozna sicer usodnih razlik med domovino in emigracijo, še niso izvenili zadnji odmevi stoletne smrti velikega A. S. Puškina, in že so se začeli pripravljati za proslavo stoletnice predstavitelja ruske romantike M. J. Lermontova, ki je umrl 1841. Puškinolog V. A. Manujlov je napovedal v moskovskem inštitutu svetovne literature novo, obsežno monografijo, ki bo s se neznanimi podatki osvetlila osebnost slavnega pesnika in obdelala z enotnih vidikov njegovo delo.

Proslava 125.letnice Tarasa Ševčenka. V začetku marca bo 125 let, kar se je rodil največji pesnik Ukrajine Taras Ševčenko, avtor »Kobzarja«, ki ga je dokaj slabo prevel v slovensko lani umrli župnik J. Abram. V Kijevu pripravljajo za to obletnico obsežno proslavo. Zveza sovjetskih pisateljev Ukrajine bo izdala ob tej priliki publiko zbornik z naslovom »Pisatelji narodov SSSR Tarasu Ševčenku«, v katerem bodo objavljeni prispevki Alekseja Tolstaja, Vsevoloda Ivanova, M. Zolščena, B. Pasternaka in mnogih drugih »Lydové Noviny« poročajo s tem v zvezi, da tudi na Češko-Slovaškem pripravljajo za marec slavnostne akademije v Pragi, v Brnu in drugod.

S P O R T V Kranjski gori bodo začeli

Danes se začne II. zlet gorenjskih smučarjev s celotnim sporedom

Kranjska gora, 13. januarja. Ne more se reči, da bi imeli naši Gorenci, ki so se s tako vno močjo lotili velikih priprav za svoj II. zlet gorenjskih smučarjev, največjo srečo z vremenom. Saj se ni preteklo teden dni, odkar je vsa Gorenjska blestela v prelepi zimski krasoti in obetala smučarsko sezono kakor že dolgo ne, pa je orinešlo od tedaj tople vetrove in prav do vrha Doline je temperatura narasla do nad ničlo. Organizatorji zleta — agilna gorenjska podzveza s neumornim G. Jožetom Činkovcem na čelu — so žalostno gledali v nebo in že pričeli misliti na najhujše. Danes so se stikali k zadnjemu posvetu. Vreme se je nekoliko obrnilo na hladnejše, pričelo je znova snežiti v višinah pa je že pritisnil mrzli sever. Snežne razmere so pa kljub vsemu in prav zato še povoljne in tako so se odločili, da bodo prireditelji izvedli v celotnem sporedu in popolnoma neokrnjeno.

Kranjska gora dobiva — v svezem snegu — polagoma svečano lice. Od vseh strani prihajajo tekmovalci in funkcionarji in na vsak korak se vidi, da bo v teh dveh dnevih Kranjska gora doživela velike smučarske dogodke. Generalni štab — ves od-

bor gorenjske podzveze — je že na mestu in ima seveda polne roke dela s preskrbo tekmovalcev in gostov. Za tekme je prijavljenih rekordno število — okoli 300 tekmovalcev — od katerih jih je približno ena petina že dospela na cilj. Glavni naval gostov pričakujejo v teku jutrišnjega dopoldneva.

Kakor smo že rekli, bo ves napovedani spored ostal nespremenjen, in sicer za jutrišnji dan po naslednjem razporedu:

ob 11. zbranje startnih števil za vsa tekmovalca.

ob 13.30 sprevod vseh udeležencev zlet skozi Kranjsko goro,

ob 14. start za tekme za seniore in juniorje na 18 in 5 km za prvenstvo GZSP in za prvenstvo zleta za kombinacijo in solo. Start za jutrišnji tek bo na travniku pod velikim novim smučarskim teriščem v Kranjski gori.

Ob 19. bo slednjič pozdravni večer za vse tekmovalce in izročitev diplome častnemu predsedniku GZSP g. Zupanu.

Kranjska gora je pripravljena, snežne razmere so povoljne, naši vrli Gorenci pa z radostjo v srcu pričakujejo slehernega gosta, aktivnega tekmovalca ali prijatelja sporta na smučeh.

Slovenski sportni javnosti!

SK Ljubljana ne reflektira na nadaljnje tekme za zimski pokal

V zvezi s tekmi za zimski pokal daje podpisani odbor tole na znanje:

Na poziv odbora za izvedbo tekem za zimski pokal se je prijavil tudi SK Ljubljana, predvsem iz prestižnih razlogov, ker bi se sicer to tekmovalstvo izvedlo brez slehernega slovenskega kluba. Samo zato smo prijavili svoje sodelovanje, čeprav smo se zavedali, da klub ne zmora visokih izdatkov, ki so v zvezi s tem tekmovalstvom.

Tekma z Gradjskim v Ljubljani zemljepisno najbližjim klubom, ki spada razen tega med jugoslovansko nogometno elitno, je bila deficiarna za cca 5.000 mar.

Da so bili račun klubovega odbora v pogledu slabega poseta pravilni, je s tem dovolj dokazano. Ker pa klubova blagajna ne zmora tako visokih deficitov, a ker so se tudi odborniki naveličali segati neprestano v lastni žep, zato je sklenil klubov odbor, da ne reflektira za nadaljnje tekme v tem tekmovalstvu.

Slovenska sportna javnost mora vedeti, da bi n. pr. pri tekmi v drugem kolu, ki se igra med zmagovalcem iz kola Ljubljana-Gradjski in Hajduk-SK Split, znašali stroški preko 10.000 dinarjev, znesek torej, ki ga naša javnost ne premore za SK Ljubljano, a še manj SK Ljubljana sama. — Odbor SK Ljubljana.

V nekaj vrstah

Pri ZNP že delajo

Novi upravni odbor ZNP, to je oni, ki ima izvesti odločeno akcijo pri JNS za osamosvojitve hrvatskega nogometa, je imel te dni pod predsedstvom novega predsednika dr. Iva Kraljevića svojo prvo sejo. Na tej seji so bili na novo izbrani vsi potrebni podsvetovski odbori, za podsvetovnega kapetana pa so namesto predanega starega nogometaša Braca Babica, ki vodi nogometno sekcijo Gradjskega, izvolili znanega strokovnjaka in starega nogometnega kosa Iva Šusteta. Kakor vse kaže, bo šlo delo v novem obdobju po začetni poti naglo naprej in računati se mora, da bo na obnem zboru JNS, ki bo zadnji nedeljo v mesecu v Beogradu, važnih in hudih razprav kakor jih že zlepa ni bilo v našem nogometnem parlamentu. V zvezi s to akcijo pa se že pojavljajo tehtni glasovi zoper znane predloge iz Zagreba, po katerih naj bi se ustanovili trije samostojni nogometni savezi v Zagrebu, Ljubljani in Beogradu. Najmočnejši razlog, ki govori zoper to delitev našega vrhovnega nogometnega foruma, je ta, da zanjo ni prav nobene sportne potrebe. Sport ni samo vprašanje žoge in senzacionalnih zmog ter porazov — tako naglašajo nasprotniki zagrebskih aspiracij — temveč ima še vse višji cilj, namreč telesno in duševno vzgojo naše mladine, propagando našega imena in naše kulture. V ostalem pa je sploh vprašanje, kako se bo kopica članov naših podsvetovnih odborov, če bo res prišlo tako daleč, da bodo dobili tri samostojna nogometna vrhovna organizacija. Bržkone pa se bodo morali uporni Zagrebčani le spriznati s reorganizacijo naše nogometne uprave, kakor je bila svoječasi že predlagana in

Iz italijanske literature. »Meridiano di Roma«, ki prinaša pregled najbolj kupovanih književnih novosti v Italiji, beleži v najnovejši številki med knjigami, ki se najbolj prodajajo: P. Pancrazia »Racconti e novelle dell' 800«, C. Alvares »L'uomo è forte«, P. Gadda »Nuvola«, P. Ballarín »Le Case del Diavolo« in M. Sobrero »Di padre in figlio«. Že več mesecev se stalno drži na enem prvih mest knjiga Pirandellova »Novelle per un anno« in sicer izdaja v enem zvezku. Izmed esejističnih in drugih knjig vzbuja pozornost Crispoltijeva knjiga »Politici Guerrieri poeti«, Clonova študija o literarnem zgodovinarju De Sanctis in spis B. Palmeria »Con D'Annunzio alla Capponcina« — Bontempelli je izdal zbirko literarnih esejev »Pirandello, Leopardi, D'Annunzio«. — Posebno originalni spis V. G. Rossija »Oceanos«, o katerem smo obširneje pisali v »Jutru«, ki je dobil nagrado Viareggio, je dosegel v kratkem času tretjo izdajo. — Izšla je Murrijeva knjiga »L'idea universale di Roma«, ki je dobila nagrado San Remo. — Operi je spisal biografijo Bartolomea Colleoni in jo izdal pod naslovom »Il Condottiero«.

Smrt kiparja Ilje Ginzberga. V starosti 80 let je umrl ruski kipar Ilja S. Ginzberg, učenec Antokovskega, ki je zaslouel zlasti po svojih portretih kipih Lev Tolstaja, M. Gorkoga, Korolenka, Turgenjeva, Mendelejeva, Pavlova, Rjepina, Čajkovskega i. dr. Bil je avtor nekaterih večjih spomenikov: Puškinovega (Dnje, propetrovsk), Gogoljevega (Saročince) i. dr.

Kairu. Tamkaj smo na prvem mestu med najboljimi jugoslovanskimi tabelistami omenili tudi znanega igralca in našega večkratnega reprezentativca Marinka s pristavkom, da je iz Zagreba. Kakor nas obvešča ZSK Hermes, je Marinko še vedno član njegove tabelistične sekcije in je torej tudi na izbirnem mitingu v Somboru zastopal klubove barve. Nas prav veseli, da se tabelistična sekcija ZSK Hermesa še lahko ponaša s tem odličnim igralcem, ki mu tembolj zato, ker v Ljubljani prav za prav nima več prave konkurence, želimo še več lepših uspehov. In z njim tudi — ZSK Hermesu!

Podsvetovna tekma pri Celjki koči odpovedana! Podsvetovna tekma v smuku in slalomu za juniorje in naraščaj, določena za nedeljo 15. t. m. pri Celjski koči v izvedbi zimskosportnega oddelka SPD v Celju, je zaradi neugodnih snežnih razmer odpovedana.

SK Ljubljana. Danes ob 16. v klubovem tajništvu strogo obeh šestanek moštva, ki potuje iz Zagreb. Postava na običajnem mestu!

Naše gledališče

D R A M A

Sobota, 14.: Zene na Niskavuriju. Izven. Znižane cene.

Nedelja, 15. ob 15.: Plička in Tonček. Madinska predstava. Izven. Znižane cene ob 20. din navzdol. Ob 20. Hollywood. Izven.

Ponedeljek, 16.: Trideset sekund ljubezni. Red A.

Največje število repriz je dosegla v letošnji sezoni igra Helle Vuolijoki: »Zene na Niskavuriju«. Konflikt zakonskega moža med dolžnostjo in ljubeznijo je obravnavan s stališča sodobnega gledanja in pojmovanja o morali, ki gre preko namiselnih in zlaganih dolžnosti in ima za cilj ustvariti na zdravi in iskreni podlagi, četudi z žrtvami, novo srečno življenje. Režiser B. Kreft.

Izredno uspešna sodobna mladinska igra »Plička in Tonček« prikazuje čudne dogodivščine dveh velemestnih otrok. Delo je za mladino in starše zelo vzgojno, in je doseglo splošno priznanje v obdobju. Kdor hoče pripraviti svojim otrokom veselje in užitek, naj jim omogoči obisk te predstave.

Sliko iz življenja v »Hollywoodu«, napore za doseg filmskega angažmana dveh talentiranih igralcev, razne spletke, re, klamne trike itd., pokaže Newiarowiczova igra. »Hollywood«, ki je nazoren primer o važnosti različnih veselih in žalostnih činiteljev, odločujočih o filmski karieri.

O P E R A

Sobota, 14.: Gioconda. Red B. Gostovanje gđ. Vere Majdičeve.

Nedelja, 15. ob 15.: Don Kihot. Izven. Zni. Zane cene. Ob 20. Pod to goro zeleno. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 16.: Zaprt.

Gostovanje gđ. Vere Majdičeve v Ponchellijski operi »Gioconda«. Gđ. Majdičeva je žela s to partijo na našem odru izredno lep uspeh, ki potrjuje njeno umetniško rast in odlične pevске kvalitete. V ostalih partijah: Kogejeva, Francel, Betetto, Janko. Dirigent ravnatelj Polič.

V repertoar naše opere pride prihodnje dni Wolf-Ferrarijeva opera »Stirje grobjan«. Skladatelj Wolf-Ferrari je bil rojen 1. 1876 v Benetkah kot sin nemškega slikarja in italijanske matere. Bil je tako zvan čudežni otrok, in ko je bil star 13 let, so vzprijorili v Benetkah njegovo biblično opero »La Sulamita«. Glasbo je študiral v Münchnu. Opero »Stirje grobjan« je komponiral leta 1908. Wolf-Ferrari za, nje s svojimi opernimi deli povsod velike uspehe. Premiero pripravlja dirigent dr. Svava in režiser Primožič.

Massenetova opera »Don Kihot« kot nedeljska popoldanska predstava. Don Kihot spada med najboljše komične opere svetovne literature. Snov za libreto je vzeta iz znanega španskega romana. Dirigent Niko Štritof.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 14. ob 20.: Vse za šalo. D.

Nedelja, 15. ob 15.: Aida. Ob 20. Matura.

R A D I O

Sobota, 14. januarja

Ljubljana 12.: Plošče. — 12.45: poročila. — 13.: Napovedi. — 13.30: Plošče. — 17.: Otroška ura: Nadaljevanje otroške povesti in pripovedovanje tetke Maričke. — 17.50: Preled enotreda. — 18.: Za delopost igra Radijski orkester. — 18.40: Socialni razvoj Zagorja (g. A. Adamčič). — 19.: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Beseda k prazniku (g. F. S. Fin, žgar). — 20.: O zunanji politiki (dr. A. Kuhar). — 20.30: Kar po domače. — Iz kmečkih zgodb in šal Fridolina Zolne. — 22.: Napovedi, poročila. — 22.15: Za vesel konec tedna igra radijski orkester.

Nedelja, 15. januarja

Ljubljana 8.: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.15: Prenos iz franc. cerkve. — 8.45: Verski govor (dr. V. Fajdiga). — 9.: Napovedi, poročila. — 9.15: Kozaki pojo (plošče). — 9.30: Lahka glasba (igra godba »Sloga«). — 10.30: V svitu božica (Radijski komorni zbor in orkester). — 12.: Plošče po željah. — 13.: Napovedi, poročila. — 13.20: Koncert g. J. Gostića, pri klavirju prof. M. Lipovšek. — 14.: Plošče. — 17.: Kmetijsko predavanje (inž. Mežan). — 17.30: Lahka glasba (Borovni kvartet in Ruski sekstet). — 19.: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Veseli zvoki Radijskega orkestra. — 21.15: gđ. Vida Rudolfova poje Dvojako-ve pesmi, pri klavirju prof. M. Lipovšek. — 22.: Napovedi, poročila. — 22.15: Lah, kih nog naokrog (plošče).

Beograd 16.40: Poljuden koncert. — 20.: Zvočna igra s muziko. — 22.15: Lahka glasba. — Zagreb 20.: Tamburaši. — 21.: Francoska opera. — 22.20: Ples. — Praga 19.20: Lahka godba in petje. — 20.: Orkester. — 21.10: Orkester in pevec. — 22.20: Plošče in ples. — Varšava 21.20: Ples in pesmi. — Sofija 18.: Lahka, narodna in plesna muzika. — 20.55: Operetna muzika in ples. — Dunaj 12.05: Vojaška godba. — 16.: Dunajska glasba. — 18.: Zvočna igra. — 19.: Pester spored. — Berlin 19.20: Vojaška koračnica. — 20.10: Puonicijeva opera »Madama Butterfly«. — 22.40: Lahka godba in ples. — München 20.10: Operna glasba. — 22.50: Lahka in plesna muzika. — Paris 19.30: Lahka godba. — 20.30: Klitare. — 21.30: Zvočna igra. — 22.45: Plošče in ples. — Rim 17.: Orkestralni koncert. — 21.: Zvočna igra. — 22.15: Ples.

R. G.

Strel v grajski knjižnici

Roman

»Fawcett je bil okrog četrta na pet v svoji sobi!«
»Mislim... da.«
»Ob tistem času je moral po mojem mnenju iti po pištole.«
»Moj Bog, kako grozno!« je vzklila mala grofica. »To mora biti strašna pomota, gospod Meredith!«
»Ali imate še tisto pismo?«
»Da. V predalu pisalne mize. Hotela sem mu ga pozneje zanesti v sobo, na primer, kadar bi se šli preobleči, a v tem sem zvedela o... smrti sira Geralda in pozabila na vse ostalo.«
»Mislim, da je to vse, kar sem hotel vprašati,« je rekel Meredith.
Položila mu je ozko ročico na komolec. »Dajte, potrudite se,« je rekla z drhtečim glasom, »in verjemite z menoj vred, da je nedolžen!«
»Prizadeval si bom,« je odvrnil z bledim nasmehom, »a spričo vseh teh dokazov imam le malo upanja.«
Spodaj v veži je vprašal sobarja, kje so drugi.
»Gospa Meredithova je šla najbrže s stotnikom in z gospo Tracyjevo na rožni vrt.«
Vsa trojica je pobita sedela na kameniti klopi, ki je stala ob poti h pokopališču. »Meredith,« je vpra-

34

šal Geoffrey, »ali se vam ne zdi, da bi kazalo po-
brati šila in kopita?«
»Ne. Najbrže bomo morali v ponedeljek dopoldne
izpovedati na mrliškoogledni obravnavi.«
»A vendar, John, bolje bi bilo, da zapustimo
Mardleigh Abbey, kaj ne? Saj se lahko iz Londona
spet pripeljem semkaj.«
»Geoffrey in Stella ne. Ta dva sta prišla od da-
leč, iz Hampshira. Ne, če vas že štiplje tenkočutje,
se rajši preselimo v Mardleigh k »Vitezju«. To je iz-
vrstna gostilna.«
»Velja,« je prikimala Stella. »Preselimo se kakor
hitro mogoče.«
»Jaz moram zdaj v Hanningtree,« je rekel višji
nadzornik.
»Boš tam govoril z gospodom Fawcettom?«
»Mislim da, Juanita. Zakaj?«
»Sporoč mi nekaj od mene,« je odločno rekla
žena. »Povej mu, da ga iskreno pozdravljam in da
ga imam za nedolžnega.«
»Tudi ti, Brutus?« je odvrnil John in jo očita-
joče pogledal.
»Kdo razen mene je še rekel, da mora biti nedol-
žen?«
»Lady Colchesterska.«
»Prav ima, če tako misli,« je dejala Juanita Me-
redith. »Za Boga, John, samo enkrat mi še pridi s
svojimi indicijami, pa dobim histeričen napad. Kaj me
briga tvoje indicije! Vem samo to, da gospod Fawcett
ni morilec.«
John Meredith je pogledal v nebo. »Hvala Bogu
da pri kriminalni policiji ni žensk! Še okrvavlje-

nega morilca bi izpustile, če bi imel zale noge ali
ljubke uhlje. Do svidenja!«
V tem, ko je veliki avtomobil drevil po vijugastih
cestah eseske grofije, je John grbančil čelo in pre-
mišljal. Te ženske s svojim prekletnim nagonom!
»Fawcett ne more biti storilec, ker se ne bi ujemalo
z njegovim značajem.« A Fawcett je bil storilec,
strela božja! Moral je biti! Vsi indiciji... Vraga, ži-
spet! Toda česa naj se oprime, ako ne indicijev?
Vesten kriminalni uradnik se vendar ne more vda-
jati čuvstvom. A če bi imele ženske vzlic vsemu
prav? Kako bi mogle imeti! Nagib, prilika za izvr-
šitev dejanja in tako dalje, vse to je kazalo na Faw-
cetta, in on kot vzoren uradnik ni mogel videti
stvari v drugačni luči. Vendar, Pamela je bila tako
skalno prepričana, in Juanita... Juanita se je pre-
kleto malokdaj zmotila v takšnih resnih rečeh. Če
bi nazadnje —
»Tri sto peklenščkov!« je zaklel John in pritisnil
na plinski vzvod, kakor da bi hotel z vozom prehi-
teti svoje misli.
Višji komisar je vzlic zgodnji uri že sedel za pi-
salno mizo.
»Nu, kaj delata naša ujeta ptica?« je vprašal de-
tektiv in slekel avtomobilske rokavice. »Ali sedita
na gredeh in zobljeta?«
»Neznansko dobre volje ste,« je zarenčal polkov-
nik Winter.
»Človeku mnogokrat srce poka, ko se z obrazom
smeje,« je odvrnil Meredith. »Ste Colchestru že kaj
povedali o novem obratu?«

»Da, in nič ni kazalo, da bi bil poseben vesel —
preklete mirno je sprejel novico. Rekel je samo:
»Seveda mi je tolažilno vedeti, da nisem zakrivil
smrti tega človeka!«
»Kdaj ju mislite oddati v preiskovalni zapor?«
»S sodno oblastjo v Wistleyu sem se dogovoril, da
v ponedeljek zjutraj. Mrliškoogledna obravnava bo
v ponedeljek popoldne.«
»Torej se še pred obravnavo odredi redni pre-
iskovalni zapor. Prav. Rad bi govoril s Fawcettom,
če smem.«
»Izvolite!« je odvrnil višji komisar. »Bunn, od-
vedite gospoda Mereditha v Fawcettovo celico!«
Mladi mož je poskočil, ko je vresnil zapah in je
stopil višji nadzornik v celico. »Pozdravljeni, Me-
redith! Ali bi si radi ogledali moje samsko stanova-
nje?« Pokazal je na ozko jetniško posteljo. »Tukaj
počivam — nu, recimo tako. In tale stol je najpo-
polnejše mučilo. Ako sedete nanj, se morate zgru-
ziti kakor pokveka. Žulje dobite na — ehm — na
telesu. Ali vam torej smem ponuditi stol?«
»Hvala, hvala!« je rekel Meredith in sedel na
rob postelje. Resno je nadaljeval: »In zdaj, Faw-
cett, si olajšajte srce, odprite zatvornice, skratka —
povejte resnico, vso resnico in zgolj resnico, kakor
gotovo vam Bog pomaga.«
Murr Fawcett se je previdno spustil na zloglasni
stol in veselo, hkratu pa nekoliko jezno pogledal
višjega nadzornika. »Veste Meredith, to je najlepši
opis za »lažnivca«, ki sem ga kdaj slišal.«
Detektiv je zmajal z glavo. »Časih človek mora
lagati. Zaradi kavalirske časti in tako dalje.«

Švejk na amaterskem odru

Izvrstna uprizoritev mladih šentjakobčanov

Ljubljana, 13. januarja

Sentjakobčani so pripravili svojemu ob-
činstvu prijetno presenečenje. Naštudirali
so Haškovega »Dobrega vojaka Švejka« v
dramatizaciji Maksa Broda in Hansa
Reimanna ter v Ostovi priredbi. Takoj v
začetku velja poudariti pohvalno strem-
ljenje Sentjakobčanov, posredovati svojo-
mu občinstvu čim več del iz slovenske
in slovanske dramske literature. To je po-
vrsti že tretja premiera v letošnji sezoni.
Otvorili so sezono v znamenju že utrjene
tradicije, s slovenskim delom in sicer z
dr. Kraigherjevo dramo »Školjka«, kateri
je sledila Golarjeva komedija »Vdova Ro-
šinka«. Obe predstavi sta bili delež
toplega sprejema, dokaz, da je naše ob-
činstvo dovzetno za dela domačih avtor-
jev, zlasti če so skrbno pripravljena in
dobro podana. Tem uspehom se je zdaj
pridružil še tretji: »Dobri vojak Švejk«.
Po vsem tem vidimo resno prizadevanje
Sentjakobčanov, da bi čim bolj dvignili
zanimanje za svoje delo. Dolžnost občin-
stva, zlasti inteligentov pa je, da to resno
prizadevanje naših amaterjev podpira.

O Haškovem »Švejk« je bilo že toliko
napisane, da ni treba povedati kaj več.
Svetovna kritika je postavila Haška ob
bok slavnemu španskemu pisatelju Cer-
vantesu. Vojni doživljaji navidez slabo-
umnega, v resnici pa zelo duhovitega vo-
jaka Švejka spominjajo nehotne na do-
življaje Cervantesovega »Donja Quijota«.
Švejk pada proti svoji volji iz ene ne-
mogoče situacije v drugo, da človek ne ve
prav, ali bi se jokal ali smejal. Za vsem
pa čutimo iz ozadja smeječi se obraz
avtorjev, ki je spravljen v zasmeš voino in
njene povzročitelje. V Haškovem romanu
je polno dramsko zanimivih prizorov,
ki so se naravnost vsiljevali k dramati-
zaciji. In ko sta jo slednjič Brod in Rei-
mann oskrbeli, da »Švejk« prešel v »že-
lezni repertoar« odrov.

Uprizoritev »Švejka« na šentjakobskem
odru je v mnogogledno zanimiva. Prvič se
nam je z njim predstavil novi, mnogo
obetajoči režiser g. Battelino, obenem pa
je bila ta predstava nekakaj revija mladih
talentov, ki so si na šentjakobskem odru
poiskali zatočišče za svoja odrska na-
ganja. Režiser g. Battelino je imel pri
izvedbi tega dela mnogo truda in priznati
moramo, da je svojo nalogo odlično rešil
v okviru danih možnosti. Igre, kjer nasto-
pa številni ansambli (in to še neplačani!),
pomenijo veliko preteklostjo za vse reži-
serje, zaradi tega je treba dati g. Batteli-
nu, ki se utede razviti še v režiserja
dobrih kvalitete, vse priznanje. Poskrbel
je za skladi in brezhiben potek dogaja-
nja, v njegovi scenični in režiserski zamisli
je mnogo izvirnosti.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG Zagreb,

GAJEVA 8. ILICA 15.
obvešča neobvezno:
Pri današnjem zbiranju IV. razreda 37.
kola državne razredne loterije so bili izre-
bani sledeči dobitniki:
DIN 500.000.— št. 43723, kupljena pri nas
DIN 200.000.— št. 88500, kupljena pri nas
DIN 100.000.— št. 77646
DIN 60.000.— št. 14825
DIN 50.000.— št. 88152
DIN 40.000.— št. 75.613
DIN 12.000.— št. 12902 77527 88741 99209
16585
PO DIN 8.000.—
4278 5683 22018 28738 47322 63683 74250
79630 90335 98920
PO DIN 5.000.—
2681 4216 10179 25775 27322 29608 50017
57441 64809 69140 72245 81303 81919 89980
93266 294 29363 34936 84790 47952
PO DIN 2.000.—
853 5983 6616 7705 19895 19947 21925
24573 28873 29419 32211 33039 36148 36823
43519 45989 47586 49213 51360 54161 68997
90020 16925 27174 44055 42183 60656 81004
72810.
Nadalje je bilo izrebranih še 1400 dobit-
kov po Din 800.—.
Popolno uradno listo dobitkov, izdano in
kontrolirano od same državne razredne
loterije, torej brez vsakih pogrškov, po-
šljamo vsakomur na zahtevo.
Sledeče zbiranje V. razreda 37. kola bo
11. februarja 1939.

Naslovno vlogo Švejka je izoblikoval g.
Lavrič vestno in verodostojno. Uspešno se
je upiral vsem napornim akcentom svoje
težavne vloge in je žel za skladno igr-
orisanje aplavz na odprtem odru. S pri-
rojenim igralskim talentom in odrosko rutino
je pošteno obvladal svojo naporno vlogo
do konca. Tovarnar Barany g. Novaka je
bil močan in vsej svoji pojavi. Njegov lik
je bil močan odsev madžarske vojne bur-
žoazije in g. Novak je bil svoje kreacije
ahko v resnici vesel Medlo in zabrisano
vlogo Eteleke je oživela ga Mlekuževa ki
je s to vlogo znova izpričala umetniško
zrelost nadarjenosti in obvladanje odrske
»tehnik«. V mislih imamo predvsem na-
stopno sceno in prizor v pisarni pri Bara-
nyju, kjer se je g. Mlekužev posrečilo
dati vso potrebno naravno neprisljnost
in neposredno doživljanje. Pujglava je
odala vlogo Dolly na način, ki priča o
»talentu in sposobnosti. Pri tem moramo
upoštevati da je sploh prvič nastopila
na odru in običajna začetniška nervoznost

Sokolstvo

Glavna skupščina Sokola na Jesenicah

Jesenice, 13. januarja

V sredo zvečer je bila v Sokolskem do-
mu glavna skupščina jeseniškega Sokola.
Bila je s strani članstva prav lepo obiska-
na. Namesto službeno zadržanega stare-
šine brata dr. Obersnela je skupščino
otvoril in vodil podstarešina brat Valen-
tin Zupan, ki je naslovil pozdrave sokol-
skemu starešini Nj. Vel. kralju Petru II.
in se spomnil med letom preminulih čla-
nov, katerih spomin so navzoči primerno
pocastili. Tajnik brat Mirko Stebih je po-
ročal, da ima društvo gledališki godbeni,
pevski, gospodarski in mladinski odsek
ter odsek na Hrušici, ki prav lepo deluje
in mu matično društvo posveča veliko
paznjo. Uprava je imela med letom 11 red-
nih in 1 izredno sejo, ekspektiva pa 43
rednih in 11 izrednih sej. Prejela pa 463
odposlanih 450 dopisov. Največja pozor-
nost se posveča pridobivanju in vzgoji no-
vega članstva in nabavi članskih slavn-
nostnih krojev.

Prosveštar brat dr. Janko Vovk je po-
ročal o delu prosvešnega odbora, v katerem
je združeno vse društveno kulturno
delo. Zaradi 20letnice uedinjenja so se v
minulem letu izvajala samo slovanska
odrska in glasbena dela. Vseh odrskih
uprizoritev je bilo lani 18, med temi 4
mladinske. Svečane proslave so se vršile
na predvečer kraljevega rojstnega dne s
povorko po mestu ob udeležbi 700 sokol-
skih pripadnikov, ob obležitvi smrti bla-
gopokojnega Viteškega kralja z žalno se-
jo, na dan državnega uedinjenja dne 1.
decembra s slavnostno sejo društvene
uprave in slavnostno akademijo, ki je
odlično uspela.

Godba na pihala, ki šteje 31 članov, je
imela lani 15 javnih nastopov. Vodita jo

požrtvovalna kapelnika brata Julij Sorgo
in Nande Zmitke. Simfonični orkester
šteje 24 godbenikov. Nastopil je uspešno
pri treh uprizoritvah operete »Erika«. Na
jesen je oživel pevski zbor, ki šteje 49
članov. Sokolski tisk je užival po zaslugi
sestre Mire Stebihove izredno paznjo Na
»Sokolsko voljo« je naročenih na novo 52
članov. Društvo prejema dva dnevnik, šest
tednikov in deset mesečnikov. Dru-
štvena knjižnica se je združila s knjižni-
co Narodne strokovne zveze. Sokolski od-
sek na Hrušici je pridno deloval pri pro-
svetnem delu. Matrikacija sestra Mira
Stebihova je poročala, da šteje društvo
280 članov in 96 članic. Število članstva
je med letom naraslo za 42 oseb.

Zelo lepo in pregledno poročilo je podal
blagajnik br. Stanko Janhuba. Iz poročila
je razvidno ogromno društveno delo, ki
ga je po močno oviral težak finančni po-
ložaj. Gospodar br. Tone Bogataj je po-
ročal o nabavi novega telovadnega oro-
dja, o popravilih na stavbi in je apeliral na
vse članstvo, naj stedi pri kurivju in raz-
svetljuje V imenu revizorjev je poročal
br. Hugo Mešček da so našli vse blagaj-
niško poslovanje v vzornem redu in je
predlagal blagajniku in upravi razrešnico,
ki je bila soglasno sprejeta.

Sokolski župi Kranj se bo predložila v
potrditev nova uprava s starešino dr.
Obersnelom. Sklenilo se je soglasno, da
se društveni odsek na Hrušici preimuje
v samostojno Sokolsko četo na Hrušici,
ker ima vse pogoje za uspešno delovanje.
Po določitvi letne članarine in rešitvi drug-
ih važnih zadev je podstarešina br. Zu-
pan zaključil skupščino in pozval član-
stvo na še bolj složno in pospešeno delo.

Izredna skupščina Sokola Celje—matica

Celje, 13. januarja

Sokolsko društvo Celje—matica je imelo v
četrtek zvečer v Narodnem domu dobro
obiskano izredno skupščino. Na dnevnem
redu so bile dopolnilne volitve.

Društveni starešina br. dr. Milko Hra-
šovec je pozdravil župnega starešino br.
Smertnika in zastopnika tiska urednika br.
Pečnika. Na predlog br. društvenega stare-
šine so bili v smislu sklepa člankega se-
stanka izvoljeni pri dopolnilnih volitvah
v upravo naslednji bratje in sestre: blagaj-
nik Milan Cetina, odborniki Milan Viden-
šek, Franjo Dolžan, Miroslav Modic, Zofka
Debelakova in Ema Umekova, namestnik
Ivo Svet, društveni zdravnik dr. Flajs, na-
mestnik dr. Perko, knjižničar Milan Vi-
denšek, praporščak Franc Goručan. V raz-
sodišče so bili izvoljeni: za predsednika dr.
Nendi, za člane pa dr. Požar, dr. Dolničar,
dr. M. Hrašovec in dr. Orožen.

V gospodarski odsek so bili izvoljeni Fran-
jo Dolžan kot predsednik, kot člani pa
dr. Stefan Rajh, rav. Anton Zorko, Jan-
ko Wagner, Avgusta Ulagova, Roza Nen-
dlova, Zofka Debelakova, Adolf Grilec,
Konrad Grilec, Zvonimir Korošec, Čiro Sa-
dar, prof. Jože Ažman, Helena Rajhova,
Drago Sirc, Jože Pečnik, Franjo Saksida,
Ivo Svet in Stanko Perc, v odsek za nabo-
vo krojev pa Franjo Čuš, Jože Rakovšek,
Vinko Blaško, Anica Pfeiferjeva in Ema
Umekova. V zletni odsek je bilo izvoljenih
43 članov in članic.

Izvolitev društvenega načelnika ter prve-
ga in drugega podnačelnika se ni izvršila,
ker bo to vprašanje naknadno rešeno.

Mali oglasi

Kampa, kam?

Beseda 1 din, davek 3
din, za štiro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Danes vsi k Putrihu
na Dolensko cesto. Pred
pustno rajanje s plesom.
Vabljeni. 727-18

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3
din, za štiro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Pošteno dekle
siromaku dčm za pomoč
2 osebama in otroku. Po-
nude na ogl. odd. Jut-
ra pod »Poštena in resna«
741-1

Dobro izveščane

Šivilja
v moškem perilu dobe ta-
koj stalno delo na dom. Gi-
ričar Sv. Petra c. 29. Isto-
tam sprejemajo tudi popo-
lno samostojne šivilje. Za
boljše damske oblike. 714-1

Strežaja in sobarice

ra provizorne moči, z zna-
nem nemškega in je 1. le-
ga tujeje jezika, dolgo-
letni sprejeli marljiv
in trezna, katera reflektira
ta na stalno mesto, dobri
postopane iščem za 1. fe-
bruar. Hotel »Europa«, Kar-
lova c. Ponudbe pošlite
»Slik« 631

Milarja

(Zeifensieder) veččaka spre-
mem takoj. Ponudbe za
bivo plače na ogl. oddel.
Jutra pod »Takojšen nastop«
666-1

Poštenega slugo

od 15 do 18 let »starega ta-
koj sprejemajo za popo-
lno plače na ogl. oddel.
Jutra pod »Takojšen nastop«
666-1

Pisarniška moč

z znanjem knjigovodstva str-
icupisa in stenografije. Za
vredne, urbovražne in
nemščine dobi »akoj name-
stitev na delu. Ponudbe na
področ. Jutra v Mariboru
pod »Večji obrat.« 668-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par da-
vek 3 din, za štiro ali
dajanje naslova 5 din
najmanjši znesek 12 din

Vrtnar

samski, 39 let star, izve-
šan v cvetličah, zelenjadi,
tropski ituri, olepčevanju
moder-ga parka, želi stal-
ne namestive. Ponudbe na
og. odd. Jutra pod »Sa-
mostojen in dober vrtnar.« 2-2

Trgovski pomočnik

mlad in zveščan v stroki
želi premeniti službo v tr-
govino z mehanim blagom.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra v Ptuiju pod »Pošten.«
680-2

Th. Rotman

Kapitan Kozlostrelec

gre leve loviti

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Št. 17. Rotman

Otvoritveno naznanilo!

Naznanjam p. n. gostom in prijateljem,
da sem

ODPRL GOSTILNO

na Trnovskem pristanu 4

v popolnoma renoviranih prostorih — ter
bom postregel z najboljšimi raznovrstnimi
vini in izborno domačo hrano. — Vljudo
vabiva

V. in M. Mendušić

V najem

Beseda 1 din, davek 3
din, za štiro ali dajanje
naslova 5 din Najmanj-
ši znesek 17 din

Veliko kavarno

v neposredni bližini središča
Ljubljane oddam 1 julija
1939 v »nem inventarjem
kavarn« zmnoženo, elek-
trantni ki ima lastno konce-
sijo. Več se zve pri Kr-
tiški družbi v Ljubljani.
Novi trg 3 592-17

Sobe išče

Opremljeno sobo
malo, iščem za par mese-
cev. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Moriče.« 726-23a

Lokali